HAFTALIK KİTAP DERGİSİ
1 AĞUSTOS 2019 / YIL: 1 / SAYI: 21 / FİYATI: 10 TL

KİTAPSEVER

Zülfü Livaneli

Carson McCullers

Melisa Kesmez

Yurdaer Altıntaş

GÜÇLÜ SESLER...

Bu hafta, **Zülfü Livaneli** ile yapılan nehir söyleşi ***Livaneli'nin Penceresinden: Batı'nın Kibri ile Doğu'nun Cehli Arasında***, **Carson McCullers**'tan ***Kadransız Saat***, geçtiğimiz hafta kaybettiğimiz **Yurdaer Altıntaş** için hazırlanan ***Yurdaer'i Anlatmak – Yurdaer Altıntaş'ın Yapıtlarına Kesintisiz Bir Bakış*** kitabı ve tüm eserleriyle **Melisa Kesmez** gündemimizde...

VE HER HAFTA YAZILARIYLA

• ASLI PERKER • DOĞU YÜCEL • ECE ERDOĞUŞ LEVİ
• ERAY AK • İREM UZUNHASANOĞLU • MEHMET AKİF MEMMİ
• NAZLI BERİVAN AK • YEKTA KOPAN • YENAL BİLGİCİ

BU HAFTA
103
KİTAP TANITIMI

Güçlü sesler...

Zamansız, sınırsız, yaşsız… Bu hafta bu niteliklere sahip, dört 'güçlü ses' gündemimizdeydi.

Zülfü Livaneli'nin güçlü olduğu kadar benzersiz de olan sesi, sanattan felsefeye, edebiyattan müziğe köklerimizi ve yeni bir anlayış yaratma yollarını sorgulamasıyla bilinir. *Livaneli'nin Penceresinden: Batı'nın Kibri ile Doğu'nun Cehli Arasında*; sözünü sakınmayan çağımızın bir aydını olan Zülfü Livaneli ile usta gazeteci Zafer Köse'nin sohbeti, önemli bir nehir söyleşi örneği...

Başka bir ülkeden, başka bir zamandan ama zamansız bir güce sahip özgün bir edebiyat dili… Ülkemizde daha çok, *Yalnız Bir Avcıdır Yürek* romanıyla tanınan Amerikan edebiyatının 'güçlü sesi' Carson McCullers, Can Moralı çevirisiyle, *Kadransız Saat*'te okurları 1950'lerin Amerika'sına götürüyor.

Editörlüğünü Umut Altıntaş'ın, tasarımını ise Kerem Yaman'ın üstlendiği, BEK Tasarım tarafından hazırlanan *Yurdaer'i Anlatmak - Yurdaer Altıntaş'ın Yapıtlarına Kesintisiz Bir Bakış* kitabı, bir afiş ve grafik sanatçısı ve aynı zamanda bir eğitmen olan duayen grafik tasarım sanatçısı, 'güçlü ses' Yurdaer Altıntaş'ı anlatıyor. Yurdaer Altıntaş'ı tanımanın bahanelerinden yalnızca bir tanesi olan bu kitap, aynı zamanda Türkiye grafik tasarımının 60 yıllık manzarasını da gözlerimizin önüne seriyor. Geçtiğimiz hafta yitirdiğimiz büyük usta Yurdaer Altıntaş'ın anısına saygıyla…

O, edebiyatımızın 'genç ve güçlü' sesi… Bütün kitaplarıyla İletişim Yayınları'na geçen Melisa Kesmez'in, *Atları Bağlayın Geceyi Burada Geçireceğiz* ve *65. Sait Faik Hikâye Armağanı* aldığı *Nohut Oda* ile *2017 NDS Edebiyat Ödülü*'nde *Mansiyon Ödülü* aldığı *Bazen Bahar* kitapları yeniden yayımlandı. Biz de edebiyatımızda şimdiden özel bir yere sahip olan bu güçlü sesi tüm eserleriyle tanıtmak istedik.

Bu hafta 'Listekolik' sayfalarımızı da 'İstanbul'u gezmeye' ayırdık. Profesyonel rehber ve turizmci Ceylan Şensoy, sizler için 'mutlaka okunması gereken İstanbul gezi kitapları'nı önerdi.

Ve daha pek çok güzel kitapla, bu hafta da iyi okumalar dileriz. Siz kitapseverler, her türlü paylaşımınız için, bize info.kitapseverdergi@gmail.com 'dan ulaşabilirsiniz.

Bugün ve her Perşembe, "Dergilik" uygulaması üzerinden yeni güzel kitaplarla buluşmak üzere…

Elif Tanrıyar

KÜNYE

KİTAPSEVER

Yıl: 1, Sayı: 21, 1 – 8 Ağustos 2019

HAFTALIK KİTAP DERGİSİ

İSOLB Yayıncılık ve Ticaret A.Ş. tarafından elektronik ortamda yayınlanmaktadır.

İmtiyaz Sahibi: İsmet Berkan
Sorumlu Genel Yayın Yönetmeni: Elif Tanrıyar / etanriyar@gmail.com
Sanat Yönetmeni: Ercan Erdal / ercanerdal1@gmail.com
Konular Editörü ve Redaksiyon: Hülya Çelik/ hlydgndmr@gmail.com
Haber ve Sosyal Medya Müdürü: Gizem Ceren Piri Onsekiz/ cerennpiri@gmail.com

Yayın Danışmanı: Elçin Yahşi

Bu Sayıya Katkıda Bulunanlar: Adalet Çavdar, Aslı Perker, Büşra Uyar, Ceylan Şensoy, Çiler İlhan, Doğu Yücel, Ece Çelik, Ece Erdoğuş Levi, Eray Ak, İrem Uzunhasanoğlu, Mehmet Akif Memmi, Nazlı Berivan Ak, Serhat Filiz, Yekta Kopan, Yenal Bilgici, Yılmaz Şener.

*Her türlü haber, öneri ve sorularınız için bize **info.kitapseverdergi@gmail.com**'dan ulaşabilirsiniz.*

facebook.com/kitapseverdergi twitter.com/kitapseverderg1 instagram.com/kitapsever_dergi

İÇİNDEKİLER

ÇOK SATANLAR 4
1 - 8 Ağustos haftası en çok satan ilk 20 kitap.

RAFTA KALMASIN 6
Yekta Kopan, bu hafta Ryûnosuke Akutagava'nın *Raşōmon ve Diğer Öyküler* isimli kitabını anlattı.

KAPAK 8
Güçlü sesler...
Bu hafta, Zülfü Livaneli ile yapılan nehir söyleşi *Livaneli'nin Penceresinden: Batı'nın Kibri ile Doğu'nun Cehli Arasında*, Carson McCullers'tan *Kadransız Saat*, geçtiğimiz hafta kaybettiğimiz Yurdaer Altıntaş için hazırlanan *Yurdaer'i Anlatmak - Yurdaer Altıntaş'ın Yapıtlarına Kesintisiz Bir Bakış* kitabı ve tüm eserleriyle Melisa Kesmez gündemimizde...

SATIR ARASI 10
Nazlı Berivan Ak, bu hafta, usta gazeteci Zafer Köse'nin nehir söyleşi kitabı *Livaneli'nin Penceresinden: Batı'nın Kibri ile Doğu'nun Cehli Arasında*'ya dair yazdı.

TUTKU ADALETTEN DAHA ÖNEMLİDİR 12
Yılmaz Şener, Carson McCullers'ın *Kadransız Saat* adlı kitabını değerlendirdi.

BİR BÜYÜK USTA: YURDAER ALTINTAŞ 14
Elif Tanrıyar, editörlüğünü Umut Altıntaş, tasarımını ise Kerem Yaman'ın üstlendiği *Yurdaer'i Anlatmak - Yurdaer Altıntaş'ın Yapıtlarına Kesintisiz Bir Bakış* kitabı hakkında yazdı.

GENÇ VE GÜÇLÜ BİR SES: MELİSA KESMEZ 20
Adalet Çavdar, Melisa Kesmez'in, *Atları Bağlayın Geceyi Burada Geçireceğiz, Nohut Oda ve Bazen Bahar* kitaplarını değerlendirdi.

LİSTEKOLİK ÖZEL 22
İster İstanbullu olun, ister bir başka şehirden ziyarete gelin, İstanbul'da seyyah olmanın tadı bambaşkadır! Biz ***Kitapseverler*** ise her zaman olduğu gibi bu geziye önce kitaplar üstünden çıkmak isteriz. Peki, ne okumalı, nereden başlamalı? Profesyonel rehber ve turizmci Ceylan Şensoy, sizler için 'mutlaka okunması gereken İstanbul gezi kitapları'nı öneriyor.

KİTABIN NABZI 30
İrem Uzunhasanoğlu, bu hafta kitabın nabzını Megan Hunter imzalı *Sondan Sonra* ile tutuyor.

BOŞLUKLARI DOLDURALIM SAYIN MEMELİLER! 32
Çiler İlhan, Judith Schalansky'nin romanı *Zürafanın Boynu*'nu anlattı.

OKURYAZAR 34
Eray Ak, bu hafta Latin Amerika edebiyatının yönünü değiştiren efsane Juan Rulfo'nun *Altın Horoz* adlı kitabını inceledi.

HAFİYE 36
Aslı Perker, bu hafta Lars Kepler'den *Kum Adam*'ı değerlendirdi.

TOPLUCA UYUŞTURAN SİSTEME KARŞI BİREYSEL BİR UYUŞMA 38
Hülya Çelik, Mehmet Mollaosmanoğlu'nun uluslararası alanda da ses getiren yeni kitabı *Peru Travması*'nı anlattı.

KİTAP KULESİ 40
Doğu Yücel, bu hafta şair-yazar Kaan Koç'un, futbol tarihinden kimi ilginç kimi dramatik yaşam hikâyelerini kaleme aldığı *Arka Direkte Yalnız*'a dair yazdı.

ZAMANIN RUHU 42
Yenal Bilgici, bu hafta gazeteci Canan Coşkun'un *"Burası Mahkeme" Yeni Türkiye'de Yargı Rejimi* kitabını anlattı.

MODERN TÜRK EDEBİYATININ TEMELLERİNİ ATAN YAZAR: HALİT ZİYA UŞAKLIGİL 44
Büşra Uyar, Halit Ziya Uşaklıgil'in edebiyatını, akademik bir zeminde okurla buluşturan *Siyah Endişe-Bir Asır Sonu Anlatısı Olarak Halit Ziya Uşaklıgil Edebiyatı* hakkında yazdı.

KURGU DIŞI 46
Mehmet Akif Memmi, bu hafta, Acar Baltaş ve Handan Odaman Uşaklıgil tarafından kaleme alınan *İlk İşim - Gerçek Yaşamdan Öyküler*'i değerlendirdi.

DÜNYA NE OKUYOR? 48
Hülya Çelik bu hafta, Helen Phillips'in yeni romanı *"The Need"*i inceledi.

THE NEW YORK TIMES ÇOKSATARLAR 49
1 – 8 Ağustos, ilk 10 çoksatarlar listesi.

YENİ ÇIKANLAR 50
Haftanın yeni çıkan erişkin ve çocuk kitapları...

KİTAPSEVER ÇOCUK 61

MASAL'IN KİTAPLIĞI 62
Ece Erdoğuş Levi bu hafta, Beatrice Masini'nin *Güzel, Açıkgöz, Cesur Kızlar* serisinin ilk kitabı *Ancilla Ve Şifalı Bitkiler;* Ezgi Berk'in yazdığı, Zülal Öztürk'ün resimlediği *Kitabın Yolculuğu;* Christine Roussey'in yazıp resimlediği *Canım Köpeğim* ve Karen Gravelle imzalı *Regl Kitabı. Genç Kızların Büyüme Rehberi* adlı, haftanın öne çıkan dört çocuk kitabını değerlendirdi.

KİTAP KULÜBÜ 74
Gizem Ceren Piri Onsekiz, bu hafta Kayserili 'Tekâmül' Grubu'nun öyküsünü araştırdı.

KİTAP MABEDİ 75
Bize gittiğiniz kütüphanelerden ya da kitap evlerinden fotoğraf çekip gönderin. ***Kitapsever***'lerle paylaşalım...

ÇOK SATANLAR

1 - 8 Ağustos 2019 Haftası

Bu liste amazon türkiye, d&r, hepsiburada, idefix, kitapyurdu, Remzi Kitabevi çok satanlar listelerinden ortalama alınarak oluşturulmuştur.

Hazırlayan: Gizem Ceren Piri Onsekiz

1 İlber Ortaylı, yediden yetmişe herkesin faydalanacağı, bilge şahsiyetinden ve yaşam tecrübesinden süzülen tavsiyelerden oluşan bir eserle karşımızda. İlber Hoca bu kitapta, bir insanın, çocukluktan itibaren hayatın hemen her alanında ihtiyaç duyacağı çözümleri nasıl bulabileceğini örnekler vererek anlatıyor. "Herkes kendi talihinin mimarıdır" sözünü hatırlatarak, kendi yolunu çizmenin ne anlama geldiğini tüm kritik noktalarıyla yorumluyor.

***Bir Ömür Nasıl Yaşanır?**, İlber Ortaylı, Röportaj: Yenal Bilgici, Kronik Kitap, Söyleşi, 288 Sayfa*

2

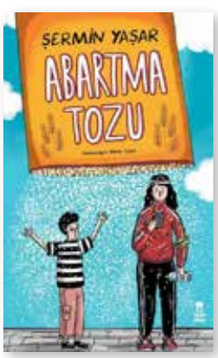

Abartma Tozu, Şermin Yaşar, Taze Kitap, Öykü,160 Sayfa

3

Gör Beni-İki Devrin Hikayesi, Akilah Azra Kohen, Everest Yayınları, Roman, 592 Sayfa

4

Fahrenheit 451, Ray Bradbury, Çeviren: Dost Körpe, İthaki Yayınları, Roman, 208 Sayfa

5

Pia Mater, Serkan Karaismailoğlu, Elma Yayınevi, Popüler Bilim, 424 Sayfa

---

6

Pucca Günlük 7 / Peki Ya Şimdi ?, Pucca, İndigo Kitap, Anlatı, 216 Sayfa

7

1984, George Orwell, Çeviren:Celal Üster, Can Yayınları, Roman, 352 Sayfa

8

Her Şey Değişir-Ritüeller Kitabı, Anette Inselberg, Destek Yayınları, Kişisel Gelişim, 256 Sayfa

9

Şeker Portakalı, Jose Mauro De Vasconcelos, Resimleyen: Jayne Cartez, Çeviren: Emrah İnce, Can Yayınları, Roman, 200 Sayfa

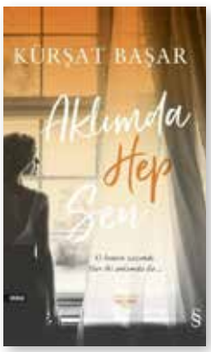

10

Aklımda Hep Sen, Kürşat Başar, Everest Yayınları, Roman, 392 Sayfa

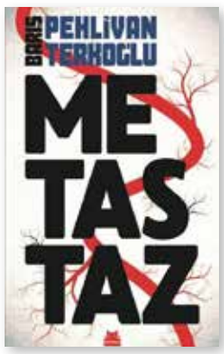

11

Metastaz, Barış Pehlivan, Barış Terkoğlu, Kırmızı Kedi Yayınevi, Araştırma, 264 Sayfa

12

Fareler ve İnsanlar, John Steinbeck, Çeviren: Ayşe Ece, Sel Yayıncılık, Roman, 128 Sayfa

13

Hayvan Çiftliği, George Orwell, Çeviren: Celal Üster, Can Yayınları, Roman, 160 Sayfa

14

On Dakika Otuz Sekiz Saniye, Elif Şafak, Doğan Kitap, Roman, 392 Sayfa

15

Bir İdam Mahkumunun Son Günü - Hasan Ali Yücel Klasikleri, Victor Hugo, Çeviren: Volkan Yalçıntoklu, İş Bankası Kültür Yayınları, Roman, 136 Sayfa

16

Hayat Cesurlara Torpil Geçer, Bircan Yıldırım, Destek Yayınları, Kişisel Gelişim, 256 Sayfa

17

İçimizdeki Şeytan, Sabahattin Ali, Yapı Kredi Yayınları, Roman, 254 Sayfa

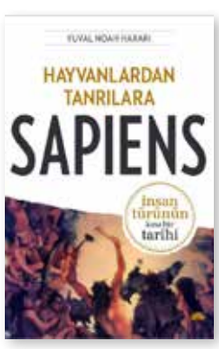

18

Hayvanlardan Tanrılara Sapiens İnsan Türünün Kısa Bir Tarihi, Yuval Noah Harari, Çeviren: Ertuğrul Genç, Kolektif Kitap, Tarih, 412 Sayfa

19

Kral Kaybederse, Gülseren Budayıcıoğlu, Remzi Kitabevi, Roman, 384 Sayfa

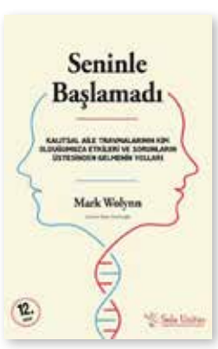

20

Seninle Başlamadı,Mark Wolynn, Çeviren: Mine Madenoğlu, Sola Unitas Yayınları, Psikoloji, 280 Sayfa

Yekta Kopan / yekta.kopan@gmail.com

AKUTAGAVA'YI KEŞFEDİNİZ

Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi tarafından yayımlanan, Oğuz Baykara'nın Japonca asıllarından yaptığı çeviriyle derlediği ***Raşōmon ve Diğer Öyküler,*** Japon edebiyatında modernizmin etkilerinin hissedildiği bir dönemin önemli isimlerinden **Ryûnosuke Akutagava**'nın öykülerinden oluşuyor.

Raşōmon filminin konusunu çoğu sinemasever, sanatsever ezbere bilir. Ormanda evli bir çiftle karşılaşan bir haydut, erkeği öldürüp karısına tecavüz eder. Peki, sadece üç kişinin arasında geçen bu olay gerçekte nasıl yaşanmıştır? Olayı; haydutun, kadının, ölen kocanın (elbette bir medyum aracılığıyla) ve olan bitene gizlice şahit olan bir oduncunun ağzından dinlediğimizde, gerçeğe ulaşabilir miyiz? Hem zaten gerçek nedir ki? Hatta daha da ötesi yalan nedir? Her hikâye edişte, gerçekliğin yeniden yorumlanması, tanımlanması yok mudur? Sinema tarihinin sadece konusu değil, tekniği ile de gelmiş geçmiş en önemli filmlerinden *Raşōmon*, cevap bulmak için değil, bütün bu soruları izleyene defalarca sordurtmak için yola çıkar.

Kurosawa, bu filmin senaryosunu, "okumanın getirdiği rehberliği en iyi esin kaynaklarından biri olarak yorumlayan" usta bir yazarın, 1915 tarihli *Raşōmon* ve 1922 tarihli *Çalılıklar Arasında* öykülerinden yola çıkarak, Shinobu Hashimoto ile birlikte yazmış.

O yazar, Japon edebiyatında modernizmin etkilerinin hissedildiği bir dönemin önemli isimlerinden Ryûnosuke Akutagava… *Raşōmon* ise, 1892-1927 yılları arasında yaşayan Akutagava'nın edebiyat sahnesine çıkış öyküsü. Ancak tanınması ve hatta ünlenmesi, biraz da dönemin belirleyici isimlerinden Natsume Sōseki'nin övgü dolu eleştiri yazısı sayesinde, *Burun* adlı öyküsüyle 1916'da olmuş.

Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi tarafından yayımlanan, Oğuz Baykara'nın Japonca asıllarından yaptığı çeviriyle derlediği *Raşōmon ve Diğer Öyküler*, yazarın on dört öyküsünden ve çevirmenin kaleme aldığı *Ryûnosuke Akutagava'nın Yaşamı ve Yapıtları* adlı son bölümden oluşu-

Çevirmenin kaleme aldığı *Ryûnosuke Akutagava'nın Yaşamı ve Yapıtları* adlı son bölüm, bize sadece Akutagava hakkında değil, Japonya'da 1912-1926 yılları arasında yaşanan İmparator Tayşö döneminin yarattığı edebi atmosfer hakkında da önemli bilgiler veriyor.

yor. Bu kapanış bölümü, bize sadece Akutagava hakkında değil, Japonya'da 1912-1926 yılları arasında yaşanan İmparator Tayşö döneminin yarattığı edebi atmosfere dair de önemli bilgiler veriyor.

Karşımızda kısa yazarlık hayatında; öykü, roman, gezi, anı, eleştiri, antoloji gibi türlerde 150'yi geçen ve toplam 19 ciltte toplanan yoğunlukta eser bırakmış, 35 yıllık ömrünün son iki yılını sıkıntılarla geçirmiş, yalnızlığıyla hesaplaşmaktan yorgun düşmüş bir yazar var. Akutagava'nın edebi üretime bakışı ile ilgili iki nokta özellikle dikkat çekici. İçsel bakış açısı olarak değerlendirilebilecek ilk nokta, Akutagava'nın yaratıcılığı, sanatçının yalnızlığıyla hesaplaşmasının bir ürünü olarak görmesi. Bu yalnızlıkla hesaplaşma meselesi, yazarın hayatının son döneminde, şiddetli bir ölüm korkusuna ve yazarlıkta "en büyük" olamama kaygısına kapı açmış. Bütün bu ruhsal sorunlar, hayatın altından kalkılmaz oyunlarıyla birleştiğinde, 24 Temmuz 1927'de gerçekleşen intihar, bir anlamda, kaçınılmaz olmuş. Yatağında ölü olarak bulunduğunda geride bıraktığı mektupların yanında bir de İncil varmış. Öykülerinin çoğunda dinsel metinleri kaynak alan bir yazarın vedasında şaşırtıcı olmayan bir manzara... Üstelik bu dinsel metinlerde, sadece Hıristiyanlık değil, Şinto ve Budist meselleri de Akutagava'nın rehberlerinden olmuş. Kitabın en dikkat çekici öykülerinden *Örümcek İpi* ve *Çinli İsa*'da bu bakış açısının izlerini sürmek mümkün.

Döneminde kimi eleştirmenlerce, 'taklitçilikle' suçlanmasına neden olan bu metinlerarası ilişkiler, Akutagava öykücülüğünü değerlendirmek için önemli bir anahtar. Üstelik postmodernizm tartışmaları yapılırken, bu 'unutulmuş' Japon yazarının adının daha fazla anılması konusunda da bir işaret.

Raşömon ve Diğer Öyküler / Ryûnosuke Akutagava / Çeviren: Oğuz Baykara / Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi / Öykü / 240 Sayfa.

GÜÇLÜ SESLER...

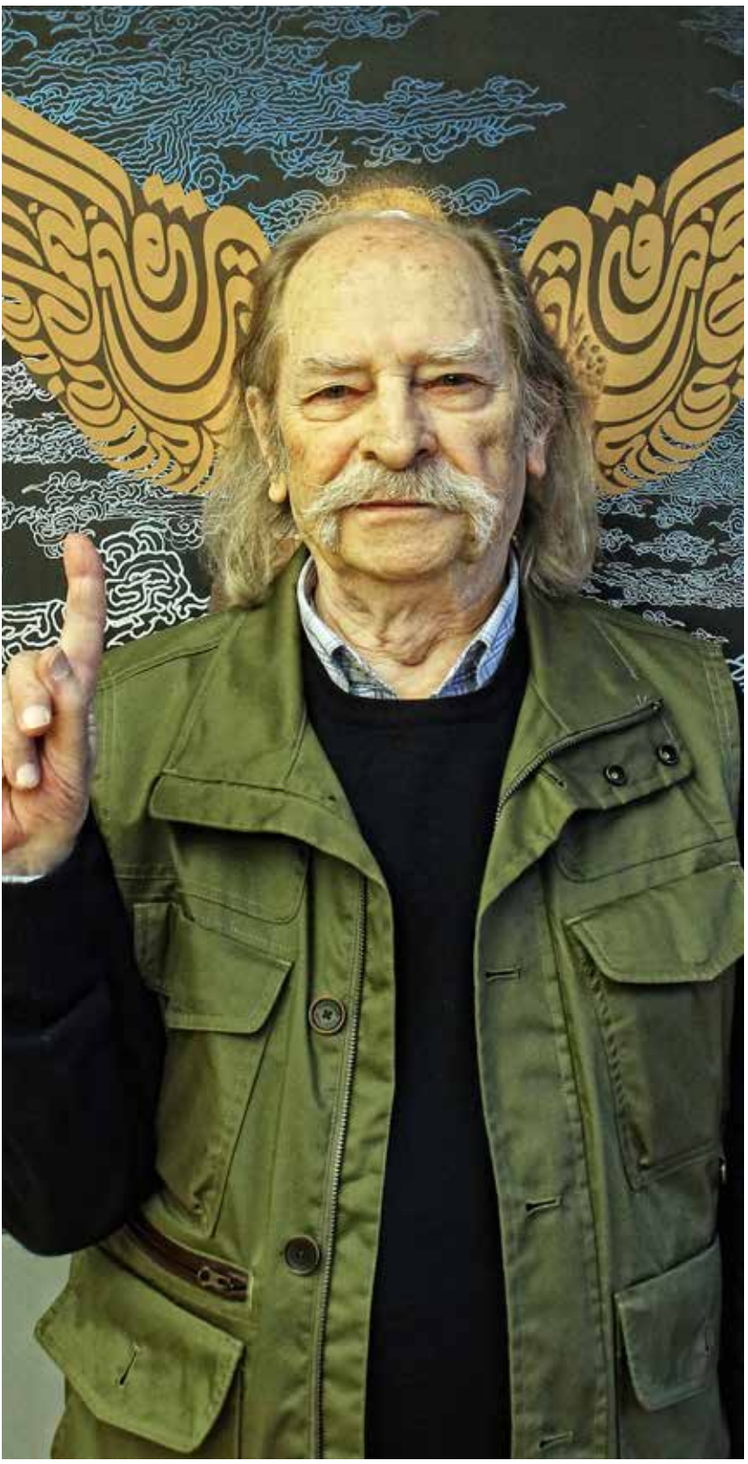

Bu hafta, Zülfü Livaneli'nin 'güçlü sesi' sanattan felsefeye, edebiyattan müziğe köklerimizi ve yeni bir anlayış yaratma yollarını sorguluyor. Sağlıklı sevmeyi, doğru okumayı, iyi araştırmayı anlatıyor. Bir arada yaşayabilmeye ve daha güzel yaşamaya katkı niteliğindeki ***Livaneli'nin Penceresinden: Batı'nın Kibri ile Doğu'nun Cehli Arasında;*** sözünü sakınmayan bir aydın olan Zülfü Livaneli ile usta gazeteci **Zafer Köse**'nin sohbeti, önemli bir nehir söyleşi örneği...
Ülkemizde daha çok, *Yalnız Bir Avcıdır Yürek* romanıyla tanınan Amerikan edebiyatının 'güçlü sesi' **Carson McCullers,** Can Moralı çevirisiyle, ***Kadransız Saat***'te okurları 1950'lerin Amerika'sına götürüyor.
Editörlüğünü **Umut Altıntaş**, tasarımını ise **Kerem Yaman**'ın üstlendiği, BEK Tasarım tarafından hazırlanan ***Yurdaer'i Anlatmak – Yurdaer Altıntaş'ın Yapıtlarına Kesintisiz Bir Bakış*** kitabı, bir afiş ve grafik sanatçısı ve aynı zamanda bir eğitmen olan duayen grafik tasarım sanatçısı, 'güçlü ses' Yurdaer Altıntaş'ı anlatıyor. Yurdaer Altıntaş'ı tanımanın bahanelerinden yalnızca bir tanesi olan bu kitap, aynı zamanda Türkiye grafik tasarımının 60 yıllık manzarasını da gözlerimizin önüne seriyor. Geçtiğimiz hafta yitirdiğimiz büyük usta Yurdaer Altıntaş'ın anısına saygıyla...
O, edebiyatımızın 'genç ve güçlü' sesi... Bütün kitaplarıyla İletişim Yayınları'na geçen **Melisa Kesmez**'in, ***Atları Bağlayın Geceyi Burada Geçireceğiz*** ve *65. Sait Faik Hikâye Armağanı* aldığı ***Nohut Oda*** ile *2017 NDS Edebiyat Ödülü*'nde *Mansiyon Ödülü* aldığı ***Bazen Bahar*** kitapları yeniden yayımlandı.

Nazlı Berivan Ak / berivanak@gmail.com

HAYATI DÜŞÜNEREK YAŞAMAK

Sanattan felsefeye, edebiyattan müziğe köklerimizi ve yeni bir anlayış yaratma yollarını sorguluyor. Sağlıklı sevmeyi, doğru okumayı, iyi araştırmayı anlatıyor. Bir arada yaşayabilmeye ve daha güzel yaşamaya katkı niteliğindeki ***Livaneli'nin Penceresinden: Batı'nın Kibri ile Doğu'nun Cehli Arasında;*** sözünü sakınmayan bir aydınla usta gazeteci **Zafer Köse**'nin sohbeti, önemli bir nehir söyleşi örneği...

Yenal Bilgici'nin İlber Ortaylı ile sohbetiyle ortaya çıkan *Bir Hayat Nasıl Yaşanır*'ın tadı daha damağımızdayken, bu kez Doğan Kitap etiketiyle yeni bir nehir söyleşi kitabı yayımlandı; *Livaneli'nin Penceresinden: Batı'nın Kibri ile Doğu'nun Cehli Arasında*. Deneyimli gazeteci Zafer Köse soruyor, Livaneli anlatıyor, penceresinden yansıyan entelektüel dünyanın ışığı okura sunuluyor.

"Sevgili dostum Zafer Köse ile yıllardır var olan düşünce alışverişimiz, onun beni bir yılı aşan bir süre içinde farklı yelpazelerde konuşturmasıyla sonuçlandı," diyor Livaneli. Bir dünya vatandaşı, Köse'nin deyimiyle Rönesans insanı olarak Livaneli; geçmişe, günümüze ve en çok da geleceğe dair görüşlerini yazarlardan, şairlerden, bu toprağın seslerinden faydalanarak paylaşıyor.

Sohbet tadında ilerleyen, zevkli ve tempolu bir kitap *Livaneli'nin Penceresinden*. Kabilenin içinden kabileye karşı düşünmek diyor, dün bugün değildir diyor, mesleğimiz umut bizim diyor. Anadolu'nun dil dehasını tanımadan yazılacak her metnin, söylenecek her sözün eksik kalacağını vurguluyor. Batıyı, antik dünyayı ve hümanizmayı tanımadan fikir yürütülemeyeceğini de… Bu yönüyle Karacaoğlan'ı, Pir Sultan'ı, Yunus'u, Veysel'i bir kez daha okumaya, çalışmaya davet ediyor bu toprağın okurunu.

Henüz kitabın başlarındaki uyarı çok önemli: *"Bu tür 'nehir' kitaplarda, genellikle söyleşilen kişinin hayatı konu ediliyor, hatta kökeninden başlanarak konuşuluyor. Bizim kitabın konusu 'Livaneli'nin kişisel hayatı' olmadığına göre, köken deyince Pir Sultan'ı, Karacaoğlan'ı, Yunus'u*

Sözünü sakınmayan bir anlatıcı, zengin sorularla sohbeti yönlendiren bir gazeteci ve elimizde her yaştan okur için farklı zenginlikler barındıran bir nehir söyleşi kitabı var.

anlıyoruz." Bu yönüyle okuyarak, yazarak, üreterek geçmekte olan bir ömürden damıtılmış bir el rehberiyle, bir başucu kitabıyla Doğan Kitap'ın bizi buluşturduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

Livaneli kitap boyunca eleştiri kültürünün öneminden; yapıcı önermelerin medeniyeti, insanı nasıl geleceğe taşıdığından bahsediyor. Otosansürün, bilimin ve kültürün önündeki en büyük engel olduğunu defaatle tekrarlıyor. Bu ülkenin aydınlarını, özgür düşünmeyi öğrenmekle ve uygulamakla yaşanacak değişime davet ediyor. Sözünü sakınmayan bir anlatıcı, zengin sorularla sohbeti yönlendiren bir gazeteci ve elimizde her yaştan okur için farklı zenginlikler barındıran bir nehir söyleşi kitabı var.

Livaneli kitabın teşekkür kısmında "*Aslı Güneş ise editörlüğün ötesinde içeriğe yaptığı entelektüel katkılarla kitabı zenginleştirdi,"* diyor. Yıllar içinde sayısız dile çevrilen kitaplarından yola çıkarak en çok kendisinin bildiği gibi, iyi editörün tanımı aslında metne yaptığı entelektüel katkıdır; gerisi iyi düzeltmenliğe, iyi son okumacılığa girer. Bu yönüyle Aslı Güneş'i, Köse ve Livaneli'nin yarattığı evrene yaptığı katkılar için hem meslektaşı hem de kitabın okuru olarak kutluyorum.

"Sohbetin tam karşılığı yok Batı dillerinde. Mesela 'conversation' veya benzer sözcükler, hiçbiri karşılamıyor. Sohbet bize ait bir şey," dese de Livaneli, aslında sözcüğün etimolojik kökenine baktığımızda "birlikte çevirmek, değiştirmek, dönüştürmek" anlamlarına ulaşıyoruz. Köse ile Livaneli de daha iyi bir memleketin, daha özgür düşüncenin yollarını arayıp, hayatı ve sanatı birlikte ters yüz ederken, bir yandan da okurlarına zengin bir sohbet hediye ediyor.

Livaneli'nin Penceresinden: Batı'nın Kibri ile Doğu'nun Cehli Arasında / Zafer Köse / Doğan Kitap / Nehir Söyleşi / 430 Sayfa.

Yılmaz Şener

TUTKU ADALETTEN DAHA ÖNEMLİDİR

Ülkemizde daha çok, Yalnız Bir Avcıdır Yürek romanıyla tanınan **Carson McCullers**, ***Kadransız Saat***'te okurları 1950'lerin Amerika'sına götürüyor. İş Bankası Kültür Yayınları etiketiyle yayımlanan roman, Can Moralı çevirisiyle raflarda.

"Ölüm her zaman aynıdır ama herkes kendi usulünce ölür." Kadransız Saat, bu tedirgin edici cümleyle başlıyor. Ülkemizde daha çok, *Yalnız Bir Avcıdır Yürek* romanıyla tanınan Carson McCullers, *Kadransız Saat'*te okurları 1950'lerin Amerika'sına götürüyor. 20. yüzyılın ortalarında, İkinci Dünya Savaşı sonrası bir dönemdeyiz. Amerika İç Savaşı'ndan kaynaklı, Güney ve Kuzey eyaletler arasındaki kopuklukları daha romanın başında da keskin bir şekilde görürüz. Aradan bir asra yakın süre geçmesine rağmen Güney eyaletlerinin öfkesi hâlâ dinmemiştir. Ve bir gün her şeyin eskisi gibi olacağına dair düşlere sahiptirler. Kuzey'in kendilerine dayattığı yasaları kolay kolay kabul edeceğe de benzemezler. Eski günlere dönüş onlar için sadece bir düşten ibaret değildir. Bunun için enerjilerini, geleneklerini, hatta tedavülden kaldırılan eski konfederasyon paralarını bile muhafaza ederler. Sıcak savaş bitmiştir ama psikolojik savaş sürmektedir. Onlara dayatılanlara alışmaları, düşlerinin de yok olması anlamına gelmektedir.

Köleliğin kaldırılmasının üzerinden bir asır geçmiştir ama Amerika'nın yarısı için bu yasa kağıt üzerinde kalmıştır sadece. Hayatın hemen her alanında siyahi Amerikalılar için bu zulüm devam etmektedir. Sona eren sıcak savaşın ardından toplumun her katmanına işleyen psikolojik savaşın en büyük kurbanları onlardır. Siyah beyaz ayrımı keskin bir şekilde devam etmektedir. Kölelik kalkmıştır ama alışkanlıklar aynı şekilde sürmektedir. 100 yıl bile bu alışkanlıkların sona ermesi için yeterli olmamıştır. Gerek sokakta gerekse işte, siyah ve beyaz ayrımı elle dokunulabilecek kadar hissedilir bir haldedir. *Kadransız Saat*, tam olarak böyle bir ortamı işler. Roman, Güney eyaletlerden biri olan ve Amerika İç Savaşı'nda çok şeyini kaybeden Georgia eyaletinde küçük bir kasaba olan Milan'da geçer. Burası, birçok sırrı barındıran, ırk ayrımının hayatın her alanını etkilediği ve adalet kavramının sorgulandığı bir yerdir. Ayrılmaz bir şekilde birbirlerine bağlı olan romanın ana karakterleri de burada yaşamaktadırlar. Hiç beklemediği bir hastalıkla

Carson McCullers, hâlâ kendini hissettiren ırk ayrımının gelecekte de devam edeceğinin işaretlerini daha o zamanlarda verir. Amerikalıların vicdanına bir sesleniş olarak da okunabilecek bir roman olan *Kadransız Saat*, aynı zamanda yazarın son kitabıdır.

yüzleşen orta yaşlı eczacı Malone, bir zamanların güçlü siyasetçisi ihtiyar Yargıç, ihtiyar Yargıç'ın yeni Amerika'yı temsil eden özgür ruhlu torunu Jester ve ait olduğu yeri bir türlü bulamayan siyahi Sherman… Kitaptaki en sessiz ve sakin karakter olan Malone, liberalizmin ete kemiğe bürünmüş hali gibidir; kendisine dokunmayan yılanın ömrünün üç haneli bir sayı olmasının kendisi açısından hiçbir sakıncası yoktur.

Romanda en fazla ön plana çıkan karakterler, Yargıç ve Sherman'dır. Yargıç'ın, siyahilere olan nefreti herkes tarafından bilinmektedir. Bunu dile getirmekten hiç çekinmez. Bu konudaki öfkesinin temeli, kölelik kalkmadan önce ailesinin sahip olduğu muazzam zenginliktir. Bu yasa, aynı zamanda onların zenginliklerine de bir darbe olmuştur. Ama bir gün her şeyin düzeleceğine sonuna kadar inanır ve bu yüzden, 10 milyon eski konfederasyon Dolar'ını da saklamaktadır. Sıkça dile getirdiği, *"Tutku adaletten daha önemlidir,"* sözü de bu özlemin bir tezahürüdür. Yargıç'ın geleneksel nefretine en fazla maruz kalan kişi, onların işlerini yapan Sherman'dır. Asi ve öfkeli biri olan Sherman, ırk ayrımını her gün yaşamaktadır ve bu da üzerine yılların getirdiği bir öfke olarak binmiştir. Ona insan gibi davranan ise, Yargıç'ın torunu Jester'dir. Jester, büyükbabasının düşüncelerini hiçbir şekilde tasvip etmez ve bu düşünceler onu ürpertir. Bu anlamda, Yargıç ve torunu Jester, Amerika'nın yeni ve eski hallerini temsil eder. Sherman ise öfkeli siyahileri... Sherman, dikkat çekmek ve varlığını göstermek için, kendisine yasak olan birçok şeyi ihlal eder, bunlarla dikkat çekmeyince de bir beyaza ait bir köpeği asarak öldürür. Tabii bu hareket, onun için pahalıya mal olur; bir beyazın ölü köpeğine karşılık, siyahi bir insanın canı... *Kadransız Saat*, basit ama ağır bir soruyu tekrar tekrar sorar: Biz kimiz ve nereye gidiyoruz?

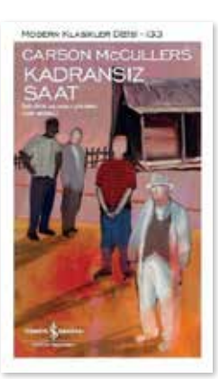

Kadransız Saat/ Carson McCullers / Çeviren: Can Moralı / İş Bankası Kültür Yayınları / Roman / 256 Sayfa.

Elif Tanrıyar

BİR BÜYÜK USTA: YURDAER ALTINTAŞ

TÜRKİYE GRAFİK TASARIMININ 60 YILLIK MANZARASI

Editörlüğünü **Umut Altıntaş**, tasarımını ise **Kerem Yaman**'ın üstlendiği, **BEK Tasarım** tarafından hazırlanan ***Yurdaer'i Anlatmak - Yurdaer Altıntaş'ın Yapıtlarına Kesintisiz Bir Bakış*** kitabı, bir afiş ve grafik sanatçısı ve aynı zamanda bir eğitmen olan Yurdaer Altıntaş'ı anlatıyor. Onu tanımanın bahanelerinden yalnızca bir tanesi olan bu kitap, Altıntaş'ın açık yürekli hayat hikâyesi ve mesleki serüveninden ilham alınarak kurgulanmış. Geçtiğimiz hafta yitirdiğimiz büyük usta Yurdaer Altıntaş'ın anısına saygıyla...

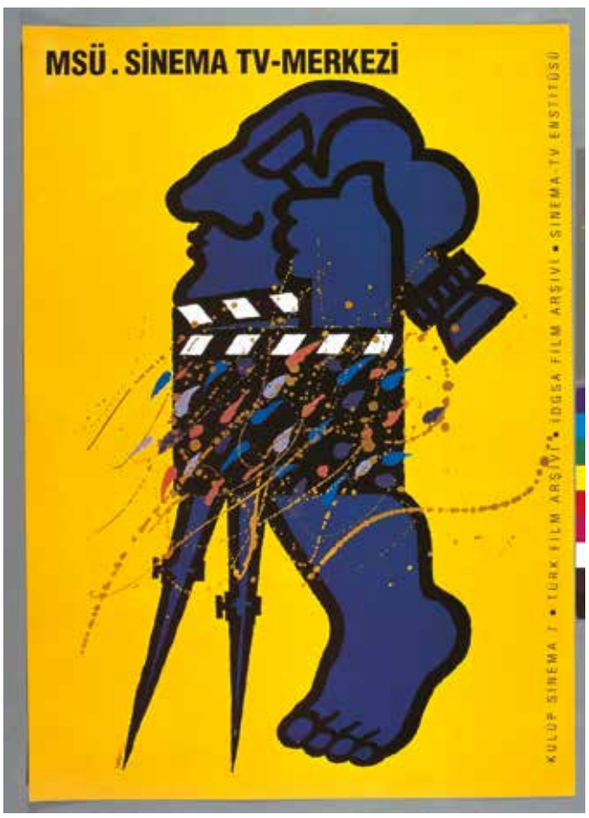

Grafik tasarımcıları ben hep Japonların Haiku şairlerine benzetmişimdir. Sınırları belli bir alanda (örneğin bu bir afişse belli yükseklik ve genişlikteki bir kağıdın çerçevesinde) bir filmin konusunu, bir festivalin içeriğini, bir serginin temasını ya da bazen koskocaman bir ömrün özetini yalnızca birkaç imge ve harfle, hatta bazen ustalıkla dengelenmiş bir boşluk-doluluk oranıyla dile getirirler. Böyle anlatınca bir tür sihir gibi duruyor. Ama zaten sanatın kendisi başlı başına bir sihir değil mi?

Ülkemizde grafik tasarımın geçmişi Batı'ya kıyasla çok da köklü değil. Ancak bu işe gönül vermiş olan birkaç 'inatçı usta'nın sayesinde ne mutlu ki bugün grafik tasarımcılarımızın işlerinden uluslararası çevrelerde söz ediliyor, örneğin Bülent Erkmen gibi duayen isimler yurtdışındaki önemli bienallere davet ediliyor, kişisel sergi-

leriyle konuk ediliyorlar. Ve onların açtığı yolları da genç meslektaşları takip ediyorlar.

Ancak bugünlere gelmek hiç de kolay olmamış. O sözünü ettiğim birkaç 'inatçı usta'nın bu mesleğe özverili yaklaşımları, aşkla çalışılarak geçen ömürleri ve geleceğin grafik tasarımcılarının doğru ve gerekli eğitimleri almaları için verilen kıyasıya mücadeleleri sayesinde hep bugünlere gelinebilmiş. O birkaç inatçı usta isimden biri de Yurdaer Altıntaş. 1935 doğumlu Altıntaş, ülkemizin grafik tasarım geçmişinde çoğu köşe taşını belirlemiş, son derece önemli bir figür.

Yurdaer'i Anlatmak: Yurdaer Altıntaş'ın Yapıtlarına Kesintisiz Bir Bakış, işte bu ustanın, meslek duayeninin hem önemli işlerini hem de ona dair görüşler ile kapsamlı bir biyografisini bir araya getiren önemli bir çalışma. Kitabın editörlüğünü üstlenen Umut Altıntaş, Yurdaer Altıntaş'ı şöyle anlatıyor; "*Resim geleneğinin iletişim malzemelerinde başı çektiği neslin ikinci kuşağında yer alan bir grafik sanatçısı. İyi iş üretmenin derdine düşen, akademik modelin arızaları ve ideali üzerine kafa yoran bir eğitmen. Ülkesinde üretilen işlerin dünyadaki görünen yüzü. Davet eden, örgütleyen, bir araya toplayan, sahiplenen, çağına tutunan, sürekli kendisiyle didişen, sonu gelmez bir sorgulama halinde olan, merak eden, yüreğe ateş düşüren ve tutkularının peşinden koşmaktan bıkmayan bir insan.*"

Editör Altıntaş, bu çalışmayı ise şöyle tanımlıyor: "*İşini, ona duyduğu saygıyla yücelten; bütünüyle bir meslek adamı olan Yurdaer Altıntaş'ı tanımanın bahanelerinden yalnızca bir tanesi olan bu kitap, onun açık yürekli hayat hikayesi ve mesleki serüveninden ilham alınarak kurgulandı. Bir tasarım ürününü, cevap verdiği bağlam ve içerikle okumak ne kadar mesleğin tabiatında varsa, aynı çalışmaları üreticisinden koparmayıp onunla anmak da o kadar olası, Altıntaş özelinde ise kaçınılmaz. Haliyle bu yayını bütün-*

William Shakespeare
ROMEO ile JÜLİET

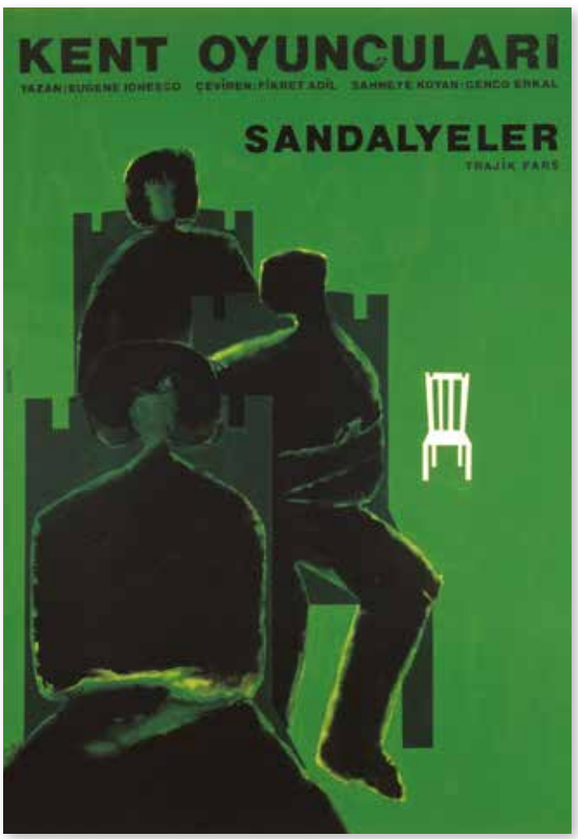
KENT OYUNCULARI
SANDALYELER
TRAJİK FARS

MSÜ . SİNEMA TV-MERKEZİ
KULÜP SİNEMA 7 • TÜRK FİLM ARŞİVİ • IDGSA FİLM ARŞİVİ • SİNEMA-TV ENSTİTÜSÜ

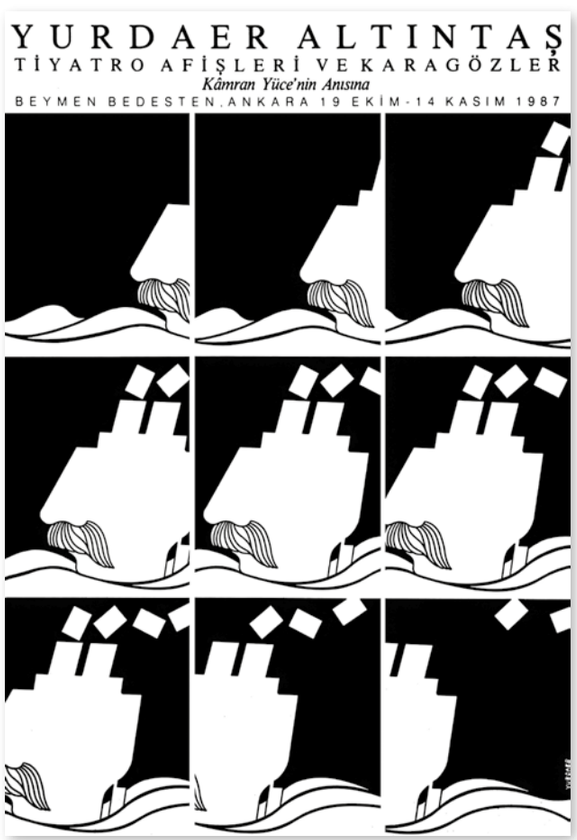
YURDAER ALTINTAŞ
TİYATRO AFİŞLERİ VE KARAGÖZLER
Kâmran Yüce'nin Anısına
BEYMEN BEDESTEN, ANKARA 19 EKİM-14 KASIM 1987

sel bir Yurdaer Altıntaş kitabı olarak görmeli. Kitap olma vurgusu önemli, çünkü katalog işlerinden rol çalıyor olsa da kitabın okunma biçimi, bir 'işler dizisi' mantığında ilerlemenin çok ötesinde."

Kitabın açılışında Burcu Dündar Venner'in, akademik bir hassasiyet de taşıyan, Altıntaş'ın farklı dönemlerini eksenine alarak, onun ürettiği afişler üzerine derinlikli bir incelemesi yer alıyor. Ardından, kitabın ağırlıklı görsel ve kavramsal taşıyıcılığını üstlenen dokuz adet tema ve bu temalar bağlamında kurgulanmış yapıtlar geliyor. Altıntaş'ın hayatında yer almış kişilerden alıntılar, afiş, logo, kitap kapağı ve resimlemelerden oluşan yapıtlar bütününe sözel bir kadraj açıyor. Altıntaş'ın tasarım tavrıyla bağdaştırılan bu dokuz tema, okuyucuyu kitap boyunca yapıtların birbirleriyle kurdukları ilişkiler ağında gezdiriyor. Bu gezintinin ardından Altıntaş, uzun soluklu ve detaylı biyografisiyle kitabı kendi üslubuyla kendisi sonlandırıyor. Bu biyografiyi bir Türkiye grafik tasarımının 60 yıllık kesintisiz manzarası olarak okumak da mümkün. Ve bu anlamda çok da değerli.

Tasarımını Kerem Yaman'ın üstlendiği kitabın hazırlığı, yapım koordinasyonu ve baskı öncesi hazırlık ise BEK Tasarım'a ait. Zaten dikkatli gözlerden kaçmayacağı gibi bu kitabın üstünde bir dostun elinin dokunuşunun olduğu çok net hissediliyor. Satır aralarından ise 40 yıllık kadim bir dostluğun öyküsü duyuluyor zaman zaman.

Yalnızca okunmak için değil, dokunulmak, üstünde ellerinizi gezdirmek için de tasarlanmış kitaplardan *Yurdaer'i Anlatmak - Yurdaer Altıntaş'ın Yapıtlarına Kesintisiz Bir Bakış…* Sadece gözlerinize değil fiziksel varlığıyla dokunma duyunuza da hitap ediyor, varlığını yoğun bir şekilde hissettiriyor. Daha kapak tasarımıyla sizi yakalayıp, sayfalarını çevirmeden rahat bırakmayan kitabın sayfalarını çevirdiğinizde ise bambaşka bir yolculuk bekliyor sizi. Kişisel bellekte çıkılan uzun ve derin bir yolculuk…

Her gün gözlerimizi ve kulaklarımızı bizi çevreleyen sayısız işaretlerle dolu bir dünyaya açarız. Sabah elimize aldığımız gazete, okumak için çantamıza attığımız kitap, sokağa çıktığımızda gideceğimiz yeri gösteren sokak tabelası, bir duvarda gördüğümüz afiş ya da örneğin işimizi halletmek için aceleyle girdiğimiz bir bankanın logosu, biz daha farkına bile varmadan konuşur bizimle. Ve bütün bu küçük detaylar bir araya gelerek bir şehri oluştururlar. Hem içinde yaşadığımız fiziksel şehrin parçalarıdır onlar hem de zihnimizin içindeki imajlar ve düşünceler şehrinin… İşte grafik tasarımcılar bu dünyayı algılayabilmek için vazgeçilmezimiz olan bu 'işaretler'i tasarlayan kişilerdir. Dolayısıyla onların işlerine bir arada bakmak bizim de kişisel belleğimizde çıkılan bir yolculuktur aynı zamanda.

Yurdaer Altıntaş'ın işlerine baktığımızda özellikle tiyatro ve film afişleriyle karşılaşıyoruz. Bana neredeyse bir dostun yüz hatları kadar tanıdık gelen bu afişler, beni annemin elini tutup yürüdüğüm, küçük bir kız olduğum zamanlara götürüyor bir anda. Her gün önünden geçtiğimiz Kenterler Tiyatrosu'nun afişleri, o küçük halimle dahi dikkatimi çeker, renkleri biçimleriyle gözlerimi çelerdi. Ve işte şimdi yine karşımdalar, geçmişten gelen tanıdık dostlar gibi…

Kitapta Altıntaş'ın afiş çalışmaları-

Kitapta Yurdaer Altıntaş'ın çok çeşitli işlerini bir arada görebiliyorsunuz. Bu ise yalnızca bir ustayı yakından tanımamıza değil ülkemizde hâlâ değerinin yeterince anlaşılmadığı bu mesleğin sanatsal boyutundan kişisel ve toplumsal belleğimiz ve bilincimiz üstündeki etkilerine dek çok geniş kapsamlı bir düşünme eylemine girişmemize neden oluyor.

nın yanı sıra Karagöz ve Nasreddin Hoca çalışmalarından *Yurdaer'in Melekleri* adlı resim çalışmalarına, dergi kapaklarına dek çok çeşitli işlerini bir arada görebiliyorsunuz. Bu ise yalnızca bir ustayı yakından tanımamıza değil ülkemizde hâlâ değerinin yeterince anlaşılmadığı bu mesleğin sanatsal boyutundan kişisel ve toplumsal belleğimiz ve bilincimiz üstündeki etkilerine dek çok geniş kapsamlı bir düşünme eylemine girişmemize neden oluyor. Bir yandan yeni kuşak grafik tasarımcılar için altın değerinde öğütler içeren, hem eğitici hem de arşivsel yanı yüksek olan kıymetli bir çalışma bu.

Bu yazının son satırını yazmamak için direniyorum. Çünkü bu büyük ustayı, Yurdaer Altıntaş'ı maalesef geçtiğimiz hafta yitirdik. Anısını her anlamda yaşatacak ve yeni kuşaklara çok sevdiği mesleğine dair altın değerinde öğütler sunup, yol gösterecek olan bu değerli çalışmanın yayımlanmış olması ise bize kalan tek teselli. Bu armağanın kıymeti bilinmeli.

Yurdaer Altıntaş '40 yıllık dostu' Bülent Erkmen ile birlikte.

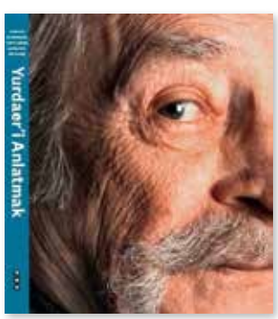

Yurdaer'i Anlatmak - Yurdaer Altıntaş'ın Yapıtlarına Kesintisiz Bir Bakış/ Editör: Umut Altıntaş/ Tasarım: Kerem Yaman/ YKY/ Sanat-Biyografi/ 432 Sayfa.

Adalet Çavdar

GENÇ VE GÜÇLÜ BİR SES: MELİSA KESMEZ

Bütün kitaplarıyla İletişim Yayınları'na geçen **Melisa Kesmez**'in, ***Atları Bağlayın Geceyi Burada Geçireceğiz*** ve *65. Sait Faik Hikâye Armağanı* aldığı ***Nohut Oda*** ile *2017 NDS Edebiyat Ödülü'nde Mansiyon Ödülü* aldığı *Bazen Bahar* kitapları yeniden yayımlandı.

Melisa Kesmez, 1980 doğumlu. Mimar Sinan Üniversitesi'nde sosyoloji okuyan yazar; yaratıcı yazarlık, gazetecilik, fotoğrafçılık üzerine eğitimler aldı. Pek çok dergi ve gazetede yazıları yayımlandı. Uzun zamandır tiyatro ile ilgileniyor, dramaturgluk ve tiyatro oyunu çevirileri yapıyor. Tüm bunların yanında, şu an çocuk yayıncılığı da yapan Melisa Kesmez, 2010 sonrası daha çok yayımlanmaya başlayan genç öykücülerin arasında adından bir hayli söz ettiriyor. Bu kısa özgeçmiş bilgisinden öte, hakkında yazmak istediğim çok şey olan insanlardan biri, lakin bu onun öyküleri üzerine bir yazı olacak. Yine de kaçınmadan diyebilirim ki Melisa Kesmez, aynı çağın içerisinde yaşadığım ve okumaktan keyif aldığım, yaptığı işleri heyecanla takip ettiğim yazarlardan biri.

Melisa Kesmez'in ilk kitabı *Atları Bağlayın Geceyi Burada Geçireceğiz*, 2014 yılında yayımlandı. İkinci kitabı *Bazen Bahar*, 2015 yılında yayımlandı ve 2017 yılında *NDS Edebiyat Ödülleri*'nde *Mansiyon Ödülü* aldı. 2018 yılında yayımlanan *Nohut Oda* ile de 2019 yılında *65. Sait Faik Hikâye Armağanı*'na layık görüldü.

Kesmez'in yazarlığını kısaca tanımlamak gerekirse; okurunu yormayan öyküler yazar. Kurduğu dil ve biçim ile naifliğini ortaya koyar, samimiyetinden ödün vermez. Aslında pek çoğumuzun başından geçen ya da geçebilecek olan hikâyeleri anlatmayı sever. Çocukluk, aile, ilişkiler, farklı coğrafyalar temel konuları içerisindedir. Yazarın, fotoğraf sanatına duyduğu ilgi öykülerinde de bir şekilde ortaya çıkar. Kısa öykülerini birer fotoğraf karesinin anlatımı olarak okumak ve o fotoğrafı hayal etmek gayet mümkündür.

Yazarın kitaplarını yayımlanma sırasıyla okuduğunuzda onun büyümesine ve ilişkilerinin değişmesine de tanıklık edersiniz. Çocukluktan, aileden gitgide uzaklaşan bir kadın çıkar karşınıza. Öykülerinin otobiyografik özellikler taşıdığını bu büyüme ile fark edersiniz. Sosyal medya ile yazarların ete kemiğe biraz daha büründüğü ve onların hayatlarını gözlemleme şansımızın olduğu bu dönem içerisine

Bu öyküler hem okuru yalnız olmadığına dair hem de yazarın kendini hayata karşı ikna etme çabasına bir nevi ışık tutuyor.

çektikleri fotoğraflar, onların altına yazdıkları notlar ile hayatlarına biraz daha şahitlik edebiliyoruz. Neticede öyküleri ile kendi görüntüsü örtüşen yazarlardan biri Melisa Kesmez.

Atları Bağlayın Geceyi Burada Geçireceğiz kitabının ardından *Bazen Bahar* ile oradan oraya hızla hareket eden kahramanları sakinleşti ve hayatı kabullenmeye, *Nohut Oda* ile gidenleri anlamaya ve kabul etmeye başladı. Bu öyküler hem okuru yalnız olmadığına dair hem de yazarın kendini hayata karşı ikna etme çabasına bir nevi ışık tutuyor. Kimi okurlar için eleştiriye açık olan üslubu, aslında kurgularının gerçeğe yakın olmasıyla ilgili kanaatimce. Yeni bir şey sunmuyor Kesmez, bir farkındalık yaratmıyor, sadece içinde olduğumuz dünyayı biraz daha anlamlandırmamızı ve insanın kendisiyle iletişime geçmesini sağlıyor.

Nohut Oda, yazarın ilk kitabından farklı olarak daha uzun öykülerin yer aldığı bir kitap. Dil konusunda yazarın gelişimini gösterdiği gibi bir yandan da yine hepimizin temel sorunu olan "yuva" meselesine dokunuyor. Pek çok kişinin gitmekten bahsettiği bu zamanlar içerisinde, gitmenin ve kalmanın ne demek olduğuna bakıyor. Bir başı ya da bir sonu olan öyküler değiller, bir durumu, bir hissi, bir ayrılığı ya da geç kalınmış bir vedayı anlatıyor bu öyküler.

Bilen ve bilmeyen okurlar için önceki yayınevi hakkında çıkan haberlerin ardından Melisa Kesmez bütün kitaplarıyla İletişim Yayınları'na geçti. İletişim Yayınları yazarın *Atları Bağlayın Geceyi Burada Geçireceğiz, Nohut Oda* ve *Bazen Bahar* kitaplarını yeniden yayımladı.

Görünene göre kendi öykücülüğü içerisinde değişimini ve dönüşümünü takip edeceğimiz yazarlardan biri Melisa Kesmez. Edebiyat herkesin yüzde yüz beğenisiyle oluşmaz elbette. Neyin kime nasıl işleyeceğine uzmanlar değil okurlar karar verirler. İyilik ve kötülük göreceli kavramlardır edebiyatın içerisinde. Herkesin hem okur hem yazar olarak "kendine ait bir odası" mutlaka vardır. Bakalım Melisa Kesmez bize bu odanın içerisinden daha neler anlatacak.

Atları Bağlayın Geceyi Burada Geçireceğiz / Melisa Kesmez / İletişim Yayıncılık / Öykü / 154 Sayfa.

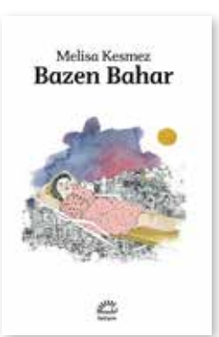

Bazen Bahar / Melisa Kesmez / İletişim Yayıncılık / Öykü / 119 Sayfa.

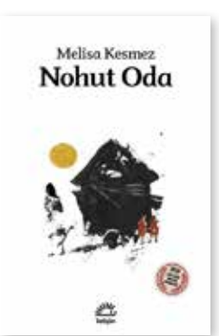

Nohut Oda / Melisa Kesmez / İletişim Yayıncılık / Öykü / 108 Sayfa.

Ceylan Şensoy

BU YAZ MUTLAKA!

İSTANBUL'DA DOLAŞMAK...

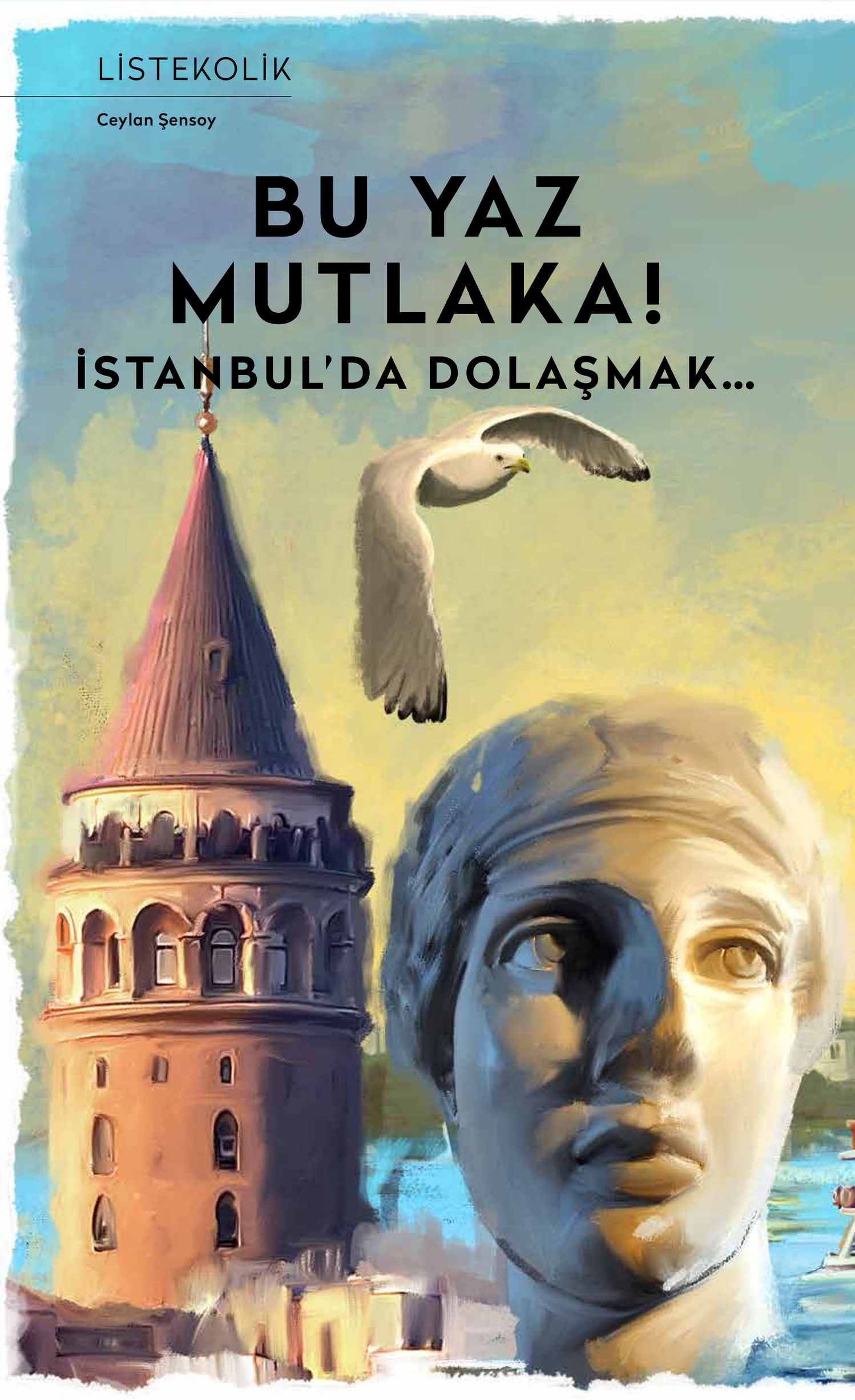

Şehirde seyyah olmanın tadı bir başkadır. İster İstanbullu olun, ister bir başka şehirden ziyarete gelin, İstanbul'da seyyah olmanın tadıysa bambaşkadır! Biz ***Kitapseverler*** ise her zaman olduğu gibi bu geziye önce kitaplar üstünden çıkmak isteriz. Peki, ne okumalı, nereden başlamalı? Profesyonel rehber ve turizmci Ceylan Şensoy, sizler için 'mutlaka okunması gereken İstanbul gezi kitapları'nı öneriyor.

İllüstrasyon: Serhat Filiz

1 ***Eski İstanbul'a Yolculuk,*** Haldun Hürel

İSTANBUL DİLE GELİRSE...

Tam anlamıyla bir İstanbul tutkunu olan ve bu şehri 'her yönüyle' anlatabilmenin asla mümkün olmayacağını söyleyen **Haldun Hürel**'le İstanbul keşfi gerçekten hiç bitmeyecek gibi. Her İstanbul kitabında şehrin biriktirdiği sayısız öyküyle meraklısı için uçsuz bucaksız bir hazinenin anahtarını sunan Hürel, bu kez ***Eski İstanbul'a Yolculuk*** kitabıyla karşımızda.

İstanbul gezi kültürü denilince ilk akla gelen isimlerden biri olan Haldun Hürel, *Bir İstanbul Kültürü Kitabı* serisinin dokuzuncu kitabı *Eski İstanbul'a Yolculuk*'ta; şehrin barındırdığı tarihsel ve kültürel birikimi sadece mimari ya da sanatsal öğeleriyle değil; yaşayanları, bayramları, denizi, simgeleri, büyüleriyle oldukça farklı açılardan okuyucuyla buluşturuyor. Sayfaların içinden Topkapı haremindeki cariyelerin sesleri, Sulukule çingenelerinin şarkıları, Bizans İmparatoriçelerinin entrikaları yükse-

liyor; Hekimbaşı'nın gül bahçelerinin kokuları geliyor.

İmparatorluklara başkent olmuş İstanbul'un, pek çok kültürel mirasıyla dünyada kendisiyle kıyaslanabilecek bir başka kentin olmadığı, çok yüksek değerde bir tarih merkezi olduğunu her sayfasında hissettiren bir kitap *Eski İstanbul'a Yolculuk*. Her zaman önünden geçtiğimiz çeşme, kalabalığın arasında fark etmediğimiz mimari ve dini yapılar, binaların üzerlerinde görmediğimiz kabartmalar, neden orada durduğunu bilmediğimiz, sormadığımız anıtsal taşlar... Bu kitapta hepsi isim buluyor, hikâyeleriyle hayatlarımızda yer ediniyor. 46 ayrı başlıkta topladığı Eski İstanbul'u, sadece semtleriyle değil; karakterleriyle, denizi, yeşili, bayramları, törenleri, tarihin kuytu labi-

rentleri dediği sırlarıyla öyküleştirerek okuyucunun önüne seriyor.

Eski dönemlerde gezginlerin hayran olduğu, özellikle 19. yüzyıl seyyahlarının büyülü anlatımları; ressam, mimar ve haritacıların muhteşem gravürler, yazılar ve resimlerle belgeledikleri İstanbul'un ne denli farklılaştığını da sıklıkla belirtiyor. Bazen eskiyle yeni arasında karşılaştırmalarla bazen de hayal kırıklığının verdiği kızgınlıkla... Enine değil dikine yapılaşmanın, ucube binaların, yok edilen yeşil alanların, bakımsız bırakılan tarihi yapıların çok sevdiği İstanbul'unu nasıl "çirkinleştirdiği"ni her fırsatta üzüntüyle, kızgınlıkla, daha çok bir isyanla dile getiriyor, Hürel.

Bir şehrin yapılarıyla ilgili tarihsel ve mimari bilgiyi birçok kaynakta bulmak mümkün. Ancak, araştırmacı yazar Haldun Hürel, Eski İstanbul'a özlemle dokunduğu bu kitabında, şehrin sokaklarında dolaşan "kitap bohçacılarını", İstanbul'un 4300 duka altın karşılığında satıldığı zamanları, Güllü Agop'un Şehzadebaşı'ndaki tiyatrosunu, Kadıköyü'nün doğru telaffuzunu, Beşiktaş'ın Deve Meydanı'nı, Şinasi'nin Galata Köprüsü üzerine yazılmış şiirini ve daha birçok hikâyeyi okuyucuyla paylaşıyor.

Henüz 18 yaşındayken İstanbul'a gelen ve büyülenen Atatürk'ün, şehrin çeşitli yerlerinde bıraktığı izleri de süren Hürel, Büyük Önder'in İstanbul gezilerini, Beşiktaş civarında kimseye haber vermeden yaptığı yürüyüşleri, özellikle çok keyif aldığı Boğaziçi gezmelerini anlatırken, şehre verdiği önemi ve İstanbul sevgisini de vurguluyor.

Haldun Hürel'in Eski İstanbul'una yaptığınız yolculuktan sonra İstanbul'a bakışınızın değişeceğine, her köşesinin sizinle konuşacağına emin olabilirsiniz.

Eski İstanbul'a Yolculuk / Haldun Hürel / Kapı Yayınları/ Araştırma-Tarih / 243 Sayfa.

2 *Yürüyerek İstanbul*, Melih Uslu

Gezi yazarı Melih Uslu'nun *Yürüyerek İstanbul* kitabında 34 rota, 340 öneri var. Kitap, ister doğma büyüme İstanbullu olsun, ister başka kentlerden veya ülkelerden ziyarete gelsin; araştırmayı, öğrenmeyi, tatmayı, izlemeyi seven her "gezgin ruh" için pek çok bilgi içeriyor. Bu kitap klasik bir şehir rehberi değil. Bir roman gibi okunabilen, samimi, açık sözlü bir kitap. Kitabı hazırlarken ünlü yazarlardan tarih profesörlerine, esnaflardan şehir uzmanlarına ve turizmcilere kadar pek çok insandan da fikir ve görüş almış yazar Melih Uslu.

Yürüyerek İstanbul / Melih Uslu / Mona / Gezi / 376 Sayfa.

3 *Evliyâ Çelebi'nin İstanbul'u*, John Freely

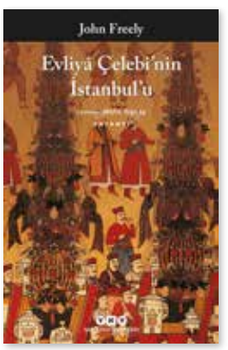

John Freely, "bu aziz şehrin sokak kültürü ve halk tarihinin seyyar ansiklopedisi" Evliyâ Çelebi'yle birlikte İstanbul'u sokak sokak dolaşıyor, *Seyahatnâme*'den aktarmalarla XVII. yüzyıl İstanbul ruhunu hatırlatıyor. Evliyâ Çelebi'nin şehrindeki unsurların modern İstanbul'da hala mevcut olduğunu ve *Seyahatnâme*'nin yazılmasının üzerinden geçen üç yüz yıla karşın, bugünkü İstanbul'u "Evliyâ Çelebi'nin İstanbul'u"yla kıyasladığımızda en derin noktada şehrin temel karakterinin değişmediğini görüyoruz.

Evliyâ Çelebi'nin İstanbul'u / John Freely / Çeviren: Müfit Günay / Yapı Kredi Yayınları / Tarih-Gezi / 151 Sayfa.

4 *İstanbul Gezi Rehberi*, Murat Belge

İstanbul, tarih boyunca içinden çeşitli medeniyetler geçen, olağanüstü tarihî dokuya sahip bir kent. Ve bugünkü İstanbul'da, yaşam keşmekeşinin içinde gözümüzden kaçan bu müthiş tarihî zenginlik hâlâ yerli yerinde duruyor. Murat Belge bu kitapta, İstanbul'un eşsiz zenginliğini, aralara serpiştirdiği ilginç hikâyeler ve tarihî "dedikodularla"; Pera, Boğaziçi gibi eski yerleşim merkezlerinin yanı sıra Pendik'e, Florya'ya hatta Polonezköy'e kadar uzanarak gözler önüne seriyor. Yeditepeli şehir İstanbul'u tepe tepe gezmek ya da gezmeden bilmek isteyenler için...

İstanbul Gezi Rehberi / Murat Belge / İletişim Yayıncılık / Gezi / 423 Sayfa.

5 *İstanbul'dan Sayfalar*, İlber Ortaylı

Sayfaları çevirmekle bitmeyen bir kitap, seyrine doyum olmayan bir resimdir İstanbul. Bu şehirde uygarlık tarihinin her anından, her bucağından kalıntılar, renkler vardır ve bugün de ilginç bir değişimin içindedir. Sultanahmet Meydanı, Beyazıt, Bâbıâli, Beyoğlu, Pera, Tarlabaşı, Balat, Eyüp, Kumkapı ve Taksim'den yola çıkan İstanbul'dan Sayfalar, sokaklarından meydanlarına, camilerinden mezarlıklarına, ulema semtlerinden eğlence mekânlarına, kütüphanelerinden meyhanelerine benzersiz bir İstanbul yolculuğu…

İstanbul'dan Sayfalar / İlber Ortaylı / İnkılâp Kitabevi / Gezi / 312 Sayfa.

6 *Efsaneler Kenti İstanbul*, Refik Durbaş

Refik Durbaş, İstanbul'un efsaneleriyle ilgili yıllar boyunca notlar almış. Durbaş, *Efsaneler Kenti İstanbul* kitabında şehirle ilgili biriktirdiklerini kendi üslubuyla aktarıyor. İstanbul'un kuruluşuyla başlayan kitapta şehirle ilgili kehanetlerden tılsımlı anıtlara, şehri besleyen su kaynaklarından çarşılara, eski bayram yerlerinden yalılara kadar farklı başlıklar yer alıyor. Resimlerini Burcu Yılmaz'ın yaptığı *Efsaneler Kenti İstanbul*, İstanbul'u daha iyi tanımak, tarihini daha iyi anlamak isteyen büyük küçük herkese hitap ediyor.

Efsaneler Kenti İstanbul / Refik Durbaş / Resimleyen: Burcu Yılmaz / Araştırma-Tarih / Hep Kitap / 192 Sayfa.

7 *Boğaziçi'nin Tarih Atlası*, Sedat Bornovalı

Dr. Sedat Bornovalı, dünyada bir örneği daha olmayan Boğaziçi'nin her iki yakasına sıralanmış tarihî ve kültürel mirası, tadına doyulmaz bir incelikle ve zengin görseller eşliğinde anlatıyor. Rotasını Evliyâ Çelebi'nin o meşhur rüyasında "Seyahat ya Resulallah" dediği Ahi Çelebi Camii'nin önündeki Yemiş İskelesi'nden başlatıyor; her iki yakadaki tarihî yapıları, yalıları, görkemli camileri, çağdaş mimarlık arayışlarını, hatta hikâyesi olan apartmanları sırayla anlatarak Kavaklar'a kadar uzanıyor.

Boğaziçi'nin Tarih Atlası / Sedat Bornovalı / Timaş Yayınları / Tarih / 280 Sayfa.

İrem Uzunhasanoğlu / iremuzunhasanoglu@gmail.com

HER SON YENİ BİR BAŞLANGIÇTIR!

Megan Hunter'ın, Ayça Çınaroğlu çevirisiyle dilimize kazandırılan ve Yapı Kredi Yayınları etiketiyle yayımlanan romanı ***Sondan Sonra***, selin yuttuğu Londra kentindeki kaosu ve suların yükselmesiyle güvenli bir yer arayışına giren insanların çabasını konu alırken, aynı zamanda bu yeni dünyayı anne-bebek ilişkisi üzerinden irdeliyor.

"Suyun karadan çekilip çekilmediğini anlamak için bir güvercin gönderildi, ama kuş ayağını basacak bir yer bulamadı." (sf:29)

Megan Hunter'ın distopik romanı *Sondan Sonra*, T.S Eliot'un meşhur dizeleriyle açılıyor, "*son, başladığımız yerdir*." Hunter, yaşadığı dünyaya bir son çizip onu yeniden başlatıyor. Felaket hikâyeleri hep New York'u ya da Los Angeles'ı vuracak değil ya, bu kez de Londra'yı vuruyor. Gerçi haksızlık etmeyelim, Londra da yıllarca felaket senaryolarından hakkını almıştı. *Londra Köprüsü Çöküyor* ya da *Londra Yanıyor, İtfaiyeyi Çağırın* isimli çocuk şarkılarını anımsadım. Felaketlerin hep metropollerin başına gelmesi, insan kalabalığının arttırdığı kaos, yiyecek bulma sıkıntısı, yayılan virüsler edebiyatçıların ve sinemacıların sevdiği bir konu. Megan Hunter'ın, Ayça Çınaroğlu çevirisiyle dilimize kazandırılan ve Yapı Kredi Yayınları etiketiyle yayımlanan romanı *Sondan Sonra*, selin yuttuğu Londra kentindeki kaosu ve suların yükselmesiyle güvenli bir yer arayışına giren insanların çabasını konu alırken, aynı zamanda bu yeni dünyayı anne-bebek ilişkisi üzerinden irdeliyor.

Roman, bir annenin bebeğinin doğumuna saatler kala suyunun gelmesiyle başlıyor, eş zamanlı olarak şehirde de sular yükseliyor. Burada "su" ve "son" izlekleri kuvvetli. Bahsi geçen sulardan biri insanın hayatta kalmasına, bir diğeri de yok olmasına sebep oluyor. Bebeğin anne karnındaki suyunun azalması aslında onun yeni başlangıcı olurken, yeryüzünün artan suyu da insanların yeni başlangıcı oluyor. Metin, tıpkı doğumun kendisi gibi spiral bir döngüde ilerliyor.

Dağlara tırmanan insanlar konserve yiyeceklerle besleniyor, televizyondan uzak bir yaşam sürüyor,

Megan Hunter, anne olmayı hatta felaket zamanında anne olmayı yazıyor. Bebeğiyle kurduğu ilişki, bebeği hastalandığında doktor bulma çabası, asla yapmam dediği şeyleri hamileyken yapmak zorunda kalması ve yeni bir hayat kurma çabası kitabı okunmaya değer kılıyor.

ekolojik yaşama dönüş yapıyor ve sürdürülebilirliği öğreniyorlar.

Megan Hunter, anne olmayı hatta felaket zamanında anne olmayı yazıyor. Bebeğiyle kurduğu ilişki, bebeği hastalandığında doktor bulma çabası, asla yapmam dediği şeyleri hamileyken yapmak zorunda kalması ve yeni bir hayat kurma çabası kitabı okunmaya değer kılıyor. Hunter'ın yazım tekniği de bu kaotik parçalanmadan nasibini almış. Paragraflarının her biri iki-üç cümleden oluşuyor. Kısa kısa paragraflar bölünmüşlük hissini verirken, yeni bir oluşumdan metnin de payını aldığını okura hissettiriyor. Yazarın bir diğer tekniği de isimleri harf olarak kullanması. Kafka'nın K'si gibi... Kocasının ismi R, bebeği Z, birlikte R'nin evine gidiyorlar. R'nin anne babasının isimleri N ve G.

Bireyin yok olduğu ve doğaya karıştığı bir yeni dünya düzeninde isimsizlik ve kavramsızlık da yazarın okura iletmeye çalıştığı mesajlardan bir diğeri.

Paragraf aralarına, kadim metinlerden kısa kısa alıntılar serpiştirilmiş. İtalik yazımla belirgin hale gelen alıntılar mitoslardan, destanlardan ve kutsal kitaplardan alınmış.

Kitabı okurken kâh bir odada sıkışmış anne çocuğu anlatan "*Room*" filmini hatırladım kâh post-apokaliptik bir dünyada baba-oğul ilişkisini ele alan ünlü Amerikan romanı *Yol*'u... Ünlü distopya romanlarının çoğunda insan ilişkilerini koparan, onları robotlaştıran, duygularını silen yazarlara inat Hunter'ın ebeveyn olmaya devam etme hikâyesini sevdim... Dünyanın sonunu başlangıca çevirme serüvenini sevdim... Bir bebeğin ilk yılını anlatan ve bunu yaparken de kadim metinleri söküp yeniden yazan Hunter'ı sevdim...

Distopyaseverlerin keşfine sunuyorum.

Sondan Sonra / Megan Hunter / Çeviren: Ayça Çınaroğlu / Yapı Kredi Yayınları / Roman / 95 Sayfa.

Çiler İlhan

BOŞLUKLARI DOLDURALIM SAYIN MEMELİLER!

Judith Schalansky, romanı ***Zürafanın Boynu***'nda, hayatta kalmak için ağacın en tepesinden meyve toplamamız gerekiyorsa boynumuzu doğal olarak uzatacağımızı söylüyor. Evrim teorisinin sadece bireyler, türler değil kentler ve ülkeler için geçerli olduğunu da... Ayrıca, *"Evrimin iyi bir şey olduğunu kim söyleyebilir ki? Evrim evrimdir."*

Tekinsiz. Tuhaf. Sert. *Zürafanın Boynu*, Alman yazar Judith Schalansky'nin dördüncü kitabı. Zorluğu yoğunluğunda; türleri, böcekleri, evrimi bir biyolog kadar detaylı anlatmasında ve her sayfada işte kahraman şimdi çok ciddi bir suç işleyecek diye insana sürekli bir yürek çarpıntısı vermesinde. Hayır, gerilim kitabı değil. Ana kahramanımız Inge Lohmark ile ilişkimiz gerilimli… Inge, X kuşağının hatırlayacağı çizgi dizi *Heidi*'deki Clara'nın sert öğretmeni Fräulein Rottenmeier havasında başlayıp, 'Claude Chabrol elinde bir Isabelle Huppert'e doğru evriliyor ve televizyon dizisi *Nip/Tuck*'taki Julia McNamara karakterinin beklenmedik bir şekilde hasta annesini boğuvermesiyle son bulacak gibi oluyor. Ne oldu bilmiyoruz, romanın ucu açık.

Schalansky, 1980 doğumlu. Duvar yıkılına kadar en azından birkaç yıl Doğu Alman eğitim sistemine maruz kalmış olduğu muhakkak. Annesi de babası da öğretmen olan yazar *Deutsche Welle*'deki bir makaleye göre, Alman Demokratik Cumhuriyeti "hapishanesinden" kitaplar sayesinde kaçarmış küçükken. Schalansky yazdıkları gibi enterasan biri. Kitaplarını A'dan Z'ye kendi üretiyor. *Zürafanın Boynu*'nda çizimleri de var. Her birinin şaheser olduğu söylenemez ama kitabın tuhaflığına tuhaflık katıyor.

Konu, kitabın omurgası görevini gören evrim teorisinin babası Darwin'den adını almış Darwin Lisesi etrafında dönüyor. Lohmark burada katı bir biyoloji hocası. Yaşadığı yer, Almanya birleştikten sonra "yeni dünyaya" ayak uydurmakta zorluk çeken, nüfusu gittikçe azalan bir ka-

Dersle başlayan roman, deve kuşu gözlemiyle sona eriyor. Yazar bu arada insanı, doğayı, medeniyet dediğimiz şeyi, eğitimi, devlet otoritesini, yönetim sistemlerini ve yaşlanmayı sorgulatıyor bize.

saba. Darwin Lisesi birkaç yıla kapanacak ama Inge ne eski sistemden ne de liseden vazgeçmeye niyetli.

Lohmark, herkesi ve her şeyi bu teori bağlamında algılayıp yorumluyor. Sınıfta ders vermek de onun için bir hayatta kalma meselesi. Hep atakta, öğrencilerini ilk günden kategorilere ayırıyor, dikkatini sadece "türü devam ettirecek" öğrencilere veriyor. Stratejisi evde de farklı değil, öyle ki arkadaşlarının düpedüz taciz ettiği öğrencisine yardım etmeyi bırakın, öz kızı gözü önünde ölüyor olsa müdahele etmeyebilir. O, anne olmaktan önce öğretmen, ayrıca bakalım bu hayat-memat meselesinden çıkabilecek kadar güçlü mü, kız? Güçsüzse kurtarmaya değmez. Ona göre sanat ve sosyal bilimler gerçeğin yanında son derece gereksiz; aslolan acımasız doğa yasalarıdır. Hatıralar bile *"beynin durmadan doldurmaya çalıştığı kör alanlardır, Horror vacui, boş alan korkusu."* Ve *"doğa boşluk bırakmaz."* Emekliliği gelmiş bir biyoloji öğretmeninin gencecik öğrencisine ilgi duyması da bu bağlamda mümkündür, çünkü doğa doğadır. Nokta.

Romanın büyük bölümünde Lohmark ders anlatıyor, aralarda da kendi kendine konuşuyor ki bu içsel monologlar nefis ve elbette acımasız. Ya da doğal mı desek? Arada öğretmenler sınıfına gidip "eskiciler"le "yeniciler"in atışmasına kulak misafiri oluyoruz, arada Lohmark'ın evine gidiyoruz ki ondan başka kimse yok. Kocası gününü takıntılı olduğu deve kuşlarıyla geçiriyor, kızı da Amerika'ya gidip dönmemiş. Dersle başlayan roman, deve kuşu gözlemiyle sona eriyor. Yazar bu arada insanı, doğayı, medeniyet dediğimiz şeyi, eğitimi, devlet otoritesini, yönetim sistemlerini ve yaşlanmayı sorgulatıyor bize. İşimiz çok, anlayacağınız… Nihayetinde *"Bütün dünyaya yayılıp yerleşebilmek için karıncalar yüzlerce türe gereksinim duymuşlar, insanlar ise birkaç çeşitle işi bitirmişler."* Harika bir tür olduğumuz söylenemez ama iş bitirici olduğumuz kesin.

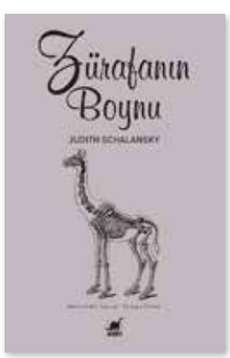

Zürafanın Boynu / Judith Schalansky / Çeviren: Süreyya Turhan / Ayrıntı Yayınları / Roman / 160 Sayfa.

Eray Ak / e.erayak@gmail.com

BİR ZAMANLAR MEKSİKA'DA...

Ülkesinin edebiyatını nerdeyse tek başına yenileyen, Latin Amerika edebiyatının da yönünü değiştiren efsane yazar ***Juan Rulfo***'nun yazın karakteristiğini gerçek anlamda yansıtan bir hikâye *Altın Horoz*. Meksika kırsalının hüznü ve şenliği aynı anda yansıyor akışa.

Latin Amerika edebiyatının kült figürleri Gabriel García Márquez, Carlos Fuentes, Jorge Luis Borges ya da Julio Cortázar gibi isimlerin yanına bir şöhret olarak yerleştiremiyoruz belki Juan Rulfo'yu -özellikle de Türkiye'de- fakat kendisi İspanyolca edebiyatın efsanelerinden biri. Juan Rulfo'nun şöhretinin diğer isimler kadar yankı bulmamasında çok az yazmış olmasının payını göz ardı edemeyiz muhakkak, fakat buna karşın İspanyol ve Latin Amerikalı yazarlar üzerindeki etkisi büyük. Pek çok eleştirmen ve edebiyat tarihçisi için de Rulfo, Latin Amerika edebiyatının kimliğinin oluşumuna katkısının yadsınamaz derecede büyük olduğu görüşünde birleşilen, önemli bir yazar.

Türkiye'de ise Rulfo'nun adı, romanı *Pedro Páramo* ile özdeş. Onun dışında yaşamı boyunca yazdığı bütün öyküleri bir araya getirdiği kitabı da Türkçede kendine yer buldu: *Ova Alev Alev*. Bu iki kitap da Rulfo'nun külliyatı demek zaten. Yazının girişinde Meksikalı efsanenin "çok az" yazdığını söylerken tam olarak bunu kastediyordum. *Yüzyıllık Yalnızlık*'ın yazarı Márquez de örnekse, "Yazdıkları 300 sayfayı bulmuyor ama Sophokles'in yazdıkları kadar kalıcı," der Rulfo için. Yine söylendiği gibi, Rulfo'nun az üreten ama çok etkili bir kalem olduğunu üzerine basa basa vurgular Márquez bu sözleriyle. Uzun süre üstünde çalıştığı bilinen, Türkçeye "Sıradağ" adıyla çevirebileceğimiz *"La Cordillera"* adlı ikinci romanını tamamlayamadan ise 1986'da México'da ölür.

LATİN AMERİKA'NIN DAMARLARI

Çok bilinmeyen bir yönü olarak ise senaryo çalışmalarını vurgulayabiliriz Rulfo'nun. Gençliğinin önemli

Kasabanın yoksul tellalı Dionisio Pinzón üzerinden, bir yükseliş ve düşüş hikâyesi okuduğumuz. Horoz dövüşlerinin perde arkasında dönen dünya ise romanın atmosferini meydana getiriyor. *Altın Horoz*'la birlikte dönemin Meksika'sından bir manzara görüyoruz.

bir bölümünde üstlendiği bu iş, kendisi için iyi bir geçim kaynağı olmuş aynı zamanda o dönem. Sonrasında hayatının da bir parçasını meydana getirmiş. Bugün ise Rulfo'nun bu senaryo çalışmalarından biri, "küçük" külliyatına bir halka daha eklenebilmesine yardımcı oldu.

Ülkesinin edebiyatını neredeyse tek başına yenileyen, Latin Amerika edebiyatının da yönünü değiştiren Meksikalının, önce senaryo olarak kaleme aldığı ve geçenlerde Türkçede de Halil Beytaş çevirisiyle okur karşısına çıkan *Altın Horoz*'dan bahsediyorum.

1956-1958 yılları arasında kaleme alınmış *Altın Horoz*, yazarın tıpkı diğer yazdıkları gibi kısa bir hikâye. Rulfo'nun yazın karakteristiğini gerçek anlamda yansıtan da bir hikâye aynı zamanda. Meksika kırsalının hüznü ve şenliği aynı anda yansıyor akışa. Kasabanın yoksul tellalı Dionisio Pinzón üzerinden, bir yükseliş ve düşüş hikâyesi okuduğumuz… Horoz dövüşlerinin perde arkasında dönen dünya ise romanın atmosferini meydana getiriyor. *Altın Horoz*'la birlikte dönemin Meksika'sından bir manzara görüyoruz. Rulfo'nun çizdiği bir manzara bu ve Latin Amerika'nın damarlarından akanları gösteriyor.

Bu arada belirtmekte fayda var, özel bir edisyon elimizdeki. 1950'lerde kaleme alınmışsa da, kendi dilinde 1980'de yayımlanıyor *Altın Horoz*, çünkü Rulfo'nun çekmecesinde kalmış bir metin bu. Sonrasında yapılan özel çalışmayla senaryo romanlaştırılıyor. Bu anlamda elimizdeki, Rulfo'nun olduğu kadar editörlerinin de metni. Bunun dışında Juan Rulfo'nun külliyatını tamamlamak adına, yazarın sinemayla kurduğu ilişkinin yansıması olarak kabul edilebilecek on dört öykü, kitapla birlikte okura sunuluyor.

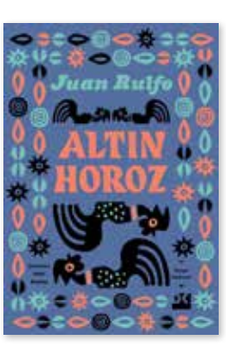

Altın Horoz / Juan Rulfo / Çeviren: Halil Beytaş / Doğan Kitap / Roman / 152 Sayfa.

Aslı Perker / asliperker@yahoo.com

GÖZE ATILAN KUM

Lars Kepler'in yeni polisiyesi ***Kum Adam***, dur durak bilmeyen bir gerilim... Farklı perspektiflerden anlatılan güçlü bölümleriyle hafızalara kazınacak roman, Algan Sezgintüredi çevirisi ve Doğan Kitap etiketiyle okurla buluştu.

Uzun zamandır okuduğum en etkili, heyecanlı, kurgusu kıvırmadan tasarlanmış bir kuzey polisiyesi *Kum Adam*. İtiraf edeyim, İsveç'ten gelen polisiyelere her zaman biraz mesafeli yaklaşıyorum, çünkü son yıllarda moda olduğunu ve bazılarının gerçekten de abartıldığını düşünüyorum, fakat *Kum Adam*'ı okumak bir zevkti.

Başka bir itirafım daha var. Kitabın iyi olacağını başından da tahmin ediyordum, çünkü kitabın editörü en sevdiğim ve beğendiğim editörlerden biri olan Hülya Balcı, çevirmen de çok sevdiğim Algan Sezgintüredi'ydi. Dolayısıyla okumaya başlamadan önce kahvemi daha da bir heyecanla hazırlamıştım zaten.

Kum Adam, genç bir adamın yıllardır esir tutulduğu yerden kaçış sahnesiyle başlıyor ki bana göre en heyecanlı polisiye gerilim başlangıçları bunlar. Yazım tarzı sayesinde de bu sahneyi gözümde birebir canlandırmam mümkün oldu. Sanırım bu noktada hem yazarın hem de çevirmenin hakkını vermek gerekiyor. Roman boyunca devam eden bir üslup bu; kar tanelerinin düşüşü o kadar sinematografik anlatılıyor ki insan kendini orada hissedebiliyor.

Kurgunun anlatımıyla ilgili hoşuma giden başka bir şeyi hemen yeri gelmişken söyleyeyim: Olayların farklı bakış açılarıyla ve çok da abartılmadan, aynı sahnelerin baştan alınarak anlatılması. Misal, genç adam kaçarken bir yandan onu neredeyse tam bir adım gerisinden takip ederken, bir yandan da ona çarpmak üzere olan trenin makinistinin gözünden izliyoruz. Farklı perspektifler sanki aynı zamanda kurgunun sağlamlığını da teyit eder gibi.

Mikael, 13 yıl önce ikiziyle birlikte kaçırılmış ve ölü ilan edilmiş. Üstelik bir seri katilin kurbanlarından biri… Haliyle ölü birinin ortaya çıkması çarkları tekrar çalıştırıyor. Eğer bu çocuk ortaya çıktıysa diğerlerine ne oldu? Ve en önemlisi

Tam her şey çözüldü, kurtulmasını istediğimiz herkes kurtuldu, nihayet herkesin yaşadığı acılar son buldu derken son anda, hatta son sayfada bizi bir sürpriz bekliyor.

onları öldürdüğü düşünülen katil aslında vaka ilk yaşandığında, Joona adındaki polisin de iddia ettiği gibi, yalnız çalışmıyor muydu? Bir suç ortağı mı vardı?

İşte bu noktada yazar kitabın ismine uygun olarak gözümüze kum atarak bizi biraz yanlış yönlendiriyor, biraz uyutuyor ve işin doğrusu uzun zamandır ilk kez bu taktiğin işe yaradığını düşünüyorum. Hedef şaşırtma polisiyede önemlidir ve yazar da bunu gayet güzel uygulamış.

Biz okur olarak acaba bütün bunlar nasıl oluyor derken, ben misal işin içinde huzursuzca "umarım olmaz" diyerek mistik bir hal ararken, aslında kurgu da bizi yavaş yavaş gayet mantıklı açıklamaları olan bir sona doğru yaklaştırıyor.

Romanda bir hayli fazla karakter var. Bu yüzden de aslında tam olarak hiçbirinin derinlemesine analizini göremiyoruz. Bu bazı noktalarda sorun haline geliyor kanımca, ama yine de sürükleyici bir polisiye okumaya engel değil. Şu haliyle bile beş yüz küsur sayfa olduğu düşünülürse herhalde karakterlere derinlemesine girilememiş olması çok şaşırılacak bir durum değil.

Belki biraz ipucu vermiş olacağım ama bunu işin tadını kaçırmadan yapmaya çalışacağım: Tam her şey çözüldü, kurtulmasını istediğimiz herkes kurtuldu, nihayet herkesin yaşadığı acılar son buldu derken son anda, hatta son sayfada bizi bir sürpriz bekliyor. Ben buna sevindim şahsen, çünkü belli ki devamı gelecek ve sanırım bir hayli zevkli olacak.

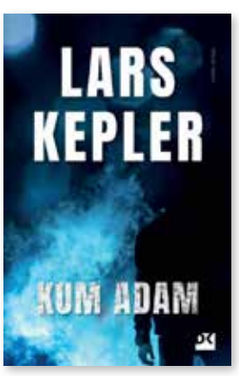

Kum Adam / Lars Kepler /
Çeviren: Algan Sezgintüredi /
Doğan Kitap / Roman / 516 Sayfa.

Hülya Çelik

TOPLUCA UYUŞTURAN SİSTEME KARŞI BİREYSEL BİR UYUŞMA

Bir uçak kazasıyla başlayan, okudukça katman katman derinleşen, kurgunun içine zekice yerleştirilmiş çarpıcı gerçeklerle günümüz dünyasına karşı farkındalığımızı artıran ***Peru Travması***, **Mehmet Mollaosmanoğlu**'nun uluslararası alanda da ses getiren yeni kitabı... The Roman etiketiyle...

Peru Amazonu'nda yaşanan bir uçak kazası... 201 ölü, 23 sağ, 1 kayıp… İstanbul kalkışlı Bogota uçağı hedefine ulaşamıyor. Uçağın düştüğü nehir, timsahlara ve piranalara yem olan insanların kanlarıyla kırmızıya boyanıyor. Kayıp, sağ kalanlardan birinin kızı… 201 hayatın son bulduğu yerde, Mehmet Mollaosmanoğlu'nun dilinden yağ gibi akan esrarengiz bir hikâye başlıyor.

"Kanatla kuyruk arasından kırılmış gövde içeriye su dolmasına sebep oluyordu yahut uçak suya gömülüyordu, algılayacak yetide değildim. Aynı esnada inleme, feryat ve inkâr sesleri insanın bir kulağı olmasının azap sebebi olabileceği gerçeğini vuruyordu akla, beyne. Kim ki böyle bir film izlese kanı donar, rüya görse haykırarak uyanır; canlı canlı yaşayan ne yapar derseniz önce beden dar geliyor, sonra dünya, sarsıla sarsıla yaşadım ben o anı."

Memduh, kanser tedavisi konusunda yaptığı araştırmalarla ünlü bir doktor. Bahsettiğim kaza, karısı ve kızıyla birlikte Peru'ya gitmekte olduğu uçakta yaşanıyor. Kazada karısını kaybeden doktorun kızı ise, gözlerinin önünde, kemerle bağlı olduğu koltuğun üstünde Amazon Nehri'nin azgın sularına karışıp kayboluyor. 'Kayıp, ölüme bin basıyor' elbette. Asıl sarsıcı olansa, doktorun, uçağın kendisi yüzünden düşürüldüğünü düşünüyor olması. Öyle mi değil mi, ilerleyen bölümlerde görüyoruz. Yazar başarılı geçişlerle bizi kaza öncesine ve sonrasına sürüklüyor doktorun peşinden.

Kitabın başından sonuna kadar yakamızı hiç bırakmayan başkahramanımız ise "kanser". Memduh, bir hastanenin bodrum katındaki laboratuvarında, asistanı Kehribar'la birlikte kanseri tedavi eden yöntemler geliştirmeye çalışıyor. Kehribar, işini çok iyi bilen, doktora *"ölümcül zehirli bir karadul"* dedirtecek kadar gözü kara

Bir uçak kazasından sağ kurtulmuş bir baba ve ne ölüsü ne dirisi bulunan küçük kızı... *Peru Travması*, okuyucuyu Voodoo büyülerinden Amazon şamanlarının ceset asma ve ayavaska ayinlerine kadar uzanan kayıt dışı ilimlerin peşinden sürükleyen çok cesur bir kitap.

bir kadın. Yaptıkları çalışmalar Perulu doktor Zeze Ayala'nın ilgisini çekiyor ve Ayala, Türkiye'ye gelip gittikten sonra işlerin seyri tamamen değişiyor. Önce Perulu doktorun ölüm haberi geliyor, sonra Kehribar ortadan kayboluyor. Hastanenin bodrum katında çıkan yangının ardından, Kehribar'ın yasa dışı yollarla laboratuvara getirdiği ve geliştirdikleri formülleri üzerinde denediği –beyin ölümü gerçekleşmiş- insan kobay Yaşar, sırra kadem basıyor.

En başta da söylediğim gibi, katman katman derinleşen bir kurgusu var *Peru Travması*'nın. Olaylar hikâyenin akışına o kadar zekice yerleştirilmiş ki, Memduh'un peşinden sanki biz de sürükleniyoruz Peru'ya, Lima'ya, Paracas'a, okyanustaki fırtınaya, çölün uçsuz bucaksız sarısına, Amazon ormanlarına… Evet, Memduh kendisini sorumlu tuttuğu bu kazanın peşinden Amazon ormanlarının en karanlık dehlizlerine kadar gidiyor. Kanserin tedavi edilmesini, insan nüfusunun artmasını istemeyen bir güce karşı verdiği mücadeleyi ve kızını bulma çabalarını okurken, Voodoo büyülerinden Amazon şamanlarının ceset asma ve ayavaska ayinlerine, ihtiraslı bir kadının karşılıksız aşkını elde etmek için yaptığı türlü akıl almaz işlere tanıklık ediyoruz biz de.

Mehmet Mollaosmanoğlu, asıl mesleği inşaat mühendisliği olan bir yazar. *Peru Travması*, öncesinde 11 eser vermiş olan yazarın, kurgu-gerilim türündeki 12'nci eseri. Ve belli ki yazar ustalığının zirvesinde… Bir romanda en sevdiğim ve en çok aradığım şeydir, kurgunun beni içinde sürüklerken bir farkındalık yaratması, zihnimde bir ışık yakması. İşte *Peru Travması* tam da böyle bir kitap. Kanserin nasıl tedavi edil(e)mediğinden kimyası bozulan gıdalara, kapitalizmden kenevir bitkisi hakkında yanlış bilinenlere kadar daha sayamadığım onlarca konuda, çoğu kişinin sesli konuşmaktan bile korktuklarını yazarak cesurca bir iş yapıyor Mollaosmanoğlu. Bize de hem bu cesur kitabı, hem de kitabın Lima Kitap Fuarı'ndaki uluslararası başarısını alkışlamak düşüyor!

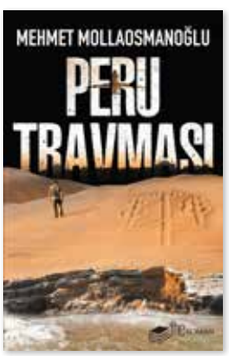

Peru Travması / Mehmet Mollaosmanoğlu / The Roman / Roman / 397 Sayfa.

Doğu Yücel / doguyucel@gmail.com

FUTBOLU SEVMEK İÇİN 49 SEBEP

Şair-yazar **Kaan Koç**, futbol tarihinden kimi ilginç kimi dramatik yaşam hikâyelerini bulup çıkarmış, hepsini ***Arka Direkte Yalnız***'da bir araya getirmiş. Ülkemizdeki kirli futbol iklimi yüzünden futboldan soğuyanları meşin yuvarlakla barıştıracak hikâyeler bunlar.

Futbolu eskisi kadar sevmiyoruz, bu bir gerçek. Biz mi büyüdük, futbol endüstrisi mi büyüyüp bu sporun özündeki değerleri kirletti, yoksa ülkemizde futbolun yansıttığı çirkinliklerden mi usandık, bunun yanıtını bulmak zor. Neyse ki kitaplar var, bize futbolun güzelliklerini, anlamını hatırlatmaya devam ediyorlar. İşte bu kitapların sonuncusu, *FourFourTwo*, *Ot* ve *Fitbol* gibi dergilerdeki yazılarıyla ve şiirleriyle tanıdığımız Kaan Koç'a ait bir derleme: *Arka Direkte Yalnız.*

Kitabın türü "öykü" diye geçiyor, fakat kitapta yer alan 49 "öykü"nün deneme ile öykü arasında metinler olduğunu belirtmemiz lazım. Kaan Koç, futbol tarihinin unutulmaz anlarını, ölümsüz kahramanlarını, gölgede kalan figüranlarını ve onların sıra dışı hikâyelerini edebiyatın kurgu oyunlarıyla ve şairlere özgü kalem çalımlarıyla öyküleştirmiş. Bu tip kitapları genelde yaşça büyük abilerimiz yazdıkları için kulaktan duyduğumuz maçların, futbolcuların vb. hikâyelerini okur, biraz bilmediğimiz için büyülenirdik. Kaan Koç, 1986 doğumlu olduğu için yakın geçmiş futbol hikâyelerine de yer vermiş, buna sevindim!

Arka Direkte Yalnız'da kimler var? Kendine has çalımının hikâyesiyle Ronaldinho, hazin sonuyla Andres Escobar, arkasında bıraktığı mirasla Lefter, gözlükleriyle Veselinovic, amatör ruhuyla Mane Garrincha, Tanrı'nın eliyle Maradona ve nice meşhur topçu… Sadece futbolcular yok bu kitapta. Cemal Süreya, Fikret Muallâ, Nazım Hikmet, Albert Camus, Picasso, Marcel Proust da geçiyor hikâyelerin arasından.

Kaan Koç, futbola duyduğumuz sevgideki gelgitin farkında. Bazı öykülerde futbol endüstrisinin kirli

Kaan Koç, futbol tarihinin unutulmaz anlarını, ölümsüz kahramanlarını, gölgede kalan figüranlarını ve onların sıra dışı hikâyelerini edebiyatın kurgu oyunlarıyla ve şairlere özgü kalem çalımlarıyla öyküleştirmiş.

çamaşırlarını ortaya dökerken bazılarında ise bu sporu cansiperane savunuyor. Açıkçası bazen stereotipik davranmaktan kaçamıyor, "erkek adam futbol sever" genellemesinin kurduğu tuzağa düştüğü oluyor mesela. *Bir Erkeğin Özeti: Fenerbahçe* başlıklı makaledeki Fenerbahçe övgüsü, bence şairliğinin de etkisiyle fazla coşkulu. Ama hep dediğim üzere, futbol hakkındaki her şey gibi bu da tartışmaya açık.

Kitabın adı *Arka Direkte Yalnız*, forvetleri anımsatıyor; Kaan Koç'un da halı sahalarda bu pozisyonu tercih ettiğini anlıyoruz, ama kitapta "İki Direk Arasında Yalnızlar"ın, yani kalecilerin hikâyeleri öne çıkıyor bence. Sunay Akın'ın yakın zamanda yayımladığı *Kalede 1 Başına*'da da tekrar fark ettiğimiz üzere, futbolun en güzel hikâyeleri nasıl oluyorsa hep yeşil sahanın hakiki yalnızları olan kalecileri buluyor. Koç'un bu kitabındaki en dramatik hikâyelerden bazıları Alexis Viera, Dale Roberts ve Fevzi Tuncay'a ait. Bir diğer kaleci de "memleketin en iyi kalecisi" olan Kaan Koç'un babası. Evet, kitapta efsanevi futbolcular kadar Kaan Koç'un kendisi, ailesi ve yakın çevresi de var. Bu sevimli kişisel futbol hikâyeleri tarih değiştiren büyük olayların yanında küçük molalar gibi konmuş adeta. Dünya Kupası finalinden sonra sokak arasında oynayan çocukları izlemek gibi.

Son olarak kitapta bahsedilen, kimsenin adını sanını duymadığı isimlerden söz etmek gerek. Misal: Mark Houghton. Liverpool ilk devrede 3-0 yenik düşünce üzüntüden kendini asan ve tuttuğu takımın ikinci devrede Milan'ı 4-3 ile devirip Şampiyonlar Ligi kupasını aldığını göremeden ölen taraftarın adı bu. Başlığı "Futbolu Sevmek İçin 49 Sebep" diye atmıştık ama işte bu oyunda yenmek de var, yenilmek de.

Kaan Koç / Arka Direkte Yalnız / İthaki Yayınları / Öykü-Deneme / 222 Sayfa.

Yenal Bilgici / yenalbilgici@gmail.com

KAFKA'NIN KORİDORLARINDA

Gelecekten bugünlere bakanlar, günümüzü 'davaların Türkiye'si diye de anacaklar. Çünkü koca bir memleket, 2000'li yıllarını mahkeme salonundan gelen haberlerle geçirdi. Gazeteci **Canan Coşkun**'un ***"Burası Mahkeme" Yeni Türkiye'de Yargı Rejimi*** kitabı, işte bu davalara birinci elden, ilgi çekici bir tanıklık...

Kafka'nın *Dönüşüm*'ünde Gregor Samsa, bir sabah tedirgin düşlerinden uyandıktan sonra, kendini devcileyin bir böcek olarak bulmuştu. Bizlerse kendimizi bir başka Kafka romanında, Josef K.'nın adımlarını takip ederken bulduk. Sürgit devam eden bir *Dava*'da gibiyiz. Büyüklüğüyle başka ülkelerdeki emsallerine fark atan ve bununla övünülen bir adliye binası; "Silivri de soğuktur şimdi" gibi, korku iklimini besleyen münasebetsiz esprilere konu olan bir cezaevi; yazılması nedense aylar, yıllar alan iddianameler; sürekli yeri değişen hâkimler, savcılar; haber vermeye çalışan, haber olan, dava edilen, tutuklanan gazeteciler…

Canan Coşkun'un İletişim Yayınları'ndan çıkan eseri *"Burası Mahkeme" Yeni Türkiye'de Yargı Rejimi*, Türkiye'nin son yıllarda tanık olduğu önemli duruşmaların bir kısmına, genç bir gazetecinin gözünden bakıyor. 2012'de çaylak girdiği *Cumhuriyet* gazetesinde adliye muhabiri olarak Çağlayan Adliyesi ve Silivri Cezaevi'nde işbaşı yapan ve kendini bir anda memleketin en yakıcı mevzularıyla haşır neşir halde bulan Coşkun'un birinci elden tanıklığı, o dönemki tecrübesizliğinden kaynaklanan hayretini de yansıtıyor. Ben kitabın bu yönünün özellikle ilgi çekici olduğunu düşünüyorum. Çünkü elimizde kalan tek gerçek duygumuz belki bu hayretimiz.

Bugün bağımsız medya platformu Medyascope'ta çalışan Coşkun, Batı'da bir gazetecinin belki 20 yılda göreceği (yine de bu kadar önemlilerine tanıklık edemeyeceği) kadar davaya girmiş. Kitaba konu olan *Cumhuriyet* ve *Sözcü* gazeteleri, Altanlar / Nazlı Ilıcak,

Genç yaşında, yaptığı işlerle önemli ödüller toplayan; Çağlayan Adliyesi, Silivri Cezaevi gibi sembol yapılardan geçtiği haberlerle hızla pişen gazeteci Canan Coşkun'un *"Burası Mahkeme" Yeni Türkiye'de Yargı Rejimi* kitabı, bugüne dair sözü olan bir eser.

Murat Aksoy / Atilla Taş, Barış Akademisyenleri, Çağdaş Hukukçular Derneği ve Halkın Hukuk Bürosu davalarında neler olup bittiğini (bu arada kendisine açılan davaları da) ayrıntılarıyla hikâye ediyor. Bir yandan da kapısını içeriden kumandayla açan savcıyı; adliye bahçesinde beslenen tavukları; *Cumhuriyet* gazetesinin bir nevi adli hafızası olan, avukatların gazeteye açılan davaları kaydettiği deri kaplı defterleri; imla hatalarıyla dolu, paragraf halinde cümlelerle yazılmış iddianamelerdeki 'hâkim Türkçesi'ni; kadına yönelik ayrımcılığa ses çıkarmayan erkek meslektaşlarını; adliyede hiç görünmeyen ama nasılsa her şeyi herkesten önce duyan 'hayalet' gazetecileri; uykusuzluktan zombi haline gelmiş muhabirleri anlatıyor. Coşkun bir yandan *Cumhuriyet* gazetesinin içindeki çekişmeleri de kendi perspektifinden naklediyor. Ben, bu son konunun mevcut kitap içinde fazla olduğunu ve odağı kaydırdığını düşündüm.

Kitaptan hayret verici bir anla bitireyim: Coşkun, kendisi hakkında 25 yıl mahkûmiyet istemiyle dava açan savcıyla karşılaşıyor ve savcı "Çıkmaz o davadan bir şey," diyerek omuz silkiyor… Daha ne kadar şaşırabiliriz desek de şaşıracak bir şey çıkıyor memlekette.

"Burası Mahkeme" Yeni Türkiye'de Yargı Rejimi / Canan Coşkun / İletişim Yayınları / Anı – İnceleme / 165 Sayfa.

Büşra Uyar

MODERN TÜRK EDEBİYATININ TEMELLERİNİ ATAN YAZAR: HALİT ZİYA UŞAKLIGİL

Deniz Aktan Küçük ve **Murat Narcı** tarafından derlenen ***Siyah Endişe-Bir Asır Sonu Anlatısı Olarak Halit Ziya Uşaklıgil Edebiyatı***, Halit Ziya Uşaklıgil'in edebiyatını, akademik bir zeminde okurla buluşturuyor. İletişim Yayınları'ndan çıkan derleme, 2016 yılında Boğaziçi Üniversitesi'nde aynı adla yapılan sempozyumda sunulan çalışmaların bir kısmının genişletilmiş halini barındırıyor.

Her insan ülkesinin vatandaşı olmayı, o ülkenin edebiyatına hâkim olmak için yeterli kabul eder. Bu ciddi hataya şüphesiz ki bu topraklarda da düşülür. Daha çok yeni edebiyat odaklı, çoğu zaman ikonik ya da medyatik yazarlar doğrultusunda bir kroki oluşturulur. Oysa basit bir krokiyle geçiştirilen edebiyatımız, aslında hayret ve hayranlık uyandırıcı ayrıntılarla dolu, çok geniş bir coğrafyadır. *Siyah Endişe*, bu coğrafyadaki en büyüleyici ve ileri taşıyıcı karakterlerden biri olan Halit Ziya Uşaklıgil'in edebiyatını, akademik bir zeminde okurla buluşturuyor. İletişim Yayınları'ndan çıkan derleme, 2016 yılında Boğaziçi Üniversitesi'nde yapılan "*Siyah Endişe: Bir Asır Sonu Anlatısı Olarak Halit Ziya Uşaklıgil Edebiyatı*" sempozyumunda sunulan çalışmaların bir kısmının genişletilmiş halini barındırıyor. Bu makaleler, Halit Ziya'nın hikâye, roman, şiir gibi türlerde verdiği eserleri akademik bir çerçevede inceleyebilme fırsatı tanıyor.

Halit Ziya'nın çalışkan ve bilinçli edebi kişiliği, çalışmalar boyunca okurda hayranlık uyandırıyor. Oluşan bu hayranlık, aynı zamanda Türk edebiyatına dair çok önemli kapıların açılmasına da vesile olabilir. Zira Uşaklıgil'in de önemli edebiyatçılarından biri olduğu, incelikli ve bireyci Servet-i Fünun edebiyatının öncesi, tamamen farklı bir edebiyat

Siyah Endişe-Bir Asır Sonu Anlatısı Olarak Halit Ziya Uşaklıgil Edebiyatı, Halit Ziya'nın edebi kişiliğini ortaya koyarken, onun önemli eserlerini de birçok okuma için verimli hale getiriyor.

kültürüne dayanıyor. Ahmet Mithat Efendi, Namık Kemal, Şemsettin Sami gibi yazarların idealize karakterleriyle var olan Tanzimat edebiyatının, realist ve bireyci bir edebiyatla yavaşça son bulması, edebiyatımızdaki en etkileyici olaylarından biri olarak kabul edilebilir. Dolayısıyla Servet-i Fünun ve özel olarak Halit Ziya'nın edebiyat anlayışını, entelektüel birikimini ve edebi arzularını anlayabilmek, bugünü ve bugünün edebiyatını anlayabilmek için de son derece gerekli.

Siyah Endişe, Halit Ziya'nın edebi kişiliğini ortaya koyarken, onun önemli eserlerini de birçok okuma için verimli hale getiriyor. Özellikle *Mai ve Siyah* ve *Aşk-ı Memnu* üzerine yazılmış *"Mai ve Siyah'ın Doğal Olmayan Odağı: Tanzimat Romanını Yeniden Yazmak"*, *"Bir Kontrol Mekanizması Olarak Edebiyat İş Başında: Aşk-ı Memnu'da Kadına Karşılaştırmalı Bir Bakış"* gibi çok başarılı makaleleri bünyesinde barındıran derleme, bu noktada okura ciddi bir görev veriyor. Bu iki kitabın ve ikonik karakterlerinin dünya edebiyatı paralelinde nasıl analiz edilebileceği, bugün hayatımızı şekillendiren düşünce sistemleriyle karakterlerin nasıl irdelenebileceğini görmek ve Türk edebiyatında modern/post-modern temellerin nasıl atıldığını idrak etmek mümkün. Aynı zamanda Pelin Aslan Ayar, Esra Dicle, İpek Şahbenderoğlu gibi değerli akademisyenlerin makaleleriyle okur, yalnızca Halit Ziya'nın roman ve hikâye türündeki başarısına odaklanmıyor. Bu noktada *Siyah Endişe*'nin ayrıntılı ve çok yönlü bir iç dinamiğe sahip olduğunu söylemek mümkün. Bu sayede Halit Ziya'nın değişen ve gelişen edebiyat anlayışı içerisinde şiir, tiyatro gibi türlere nasıl yaklaştığını ve katkıda bulunduğunu, eserleriyle duygu dünyasının nasıl bir örüntü oluşturduğu ve edebi polemiklere girmekten geri kalmayan birikimli, atılgan kişiliğini de gözlemlemek kolaylaşıyor. *Siyah Endişe*, Türk edebiyatında modern/post-modern temellerin nasıl atıldığını idrak edebilmek adına harika bir deneyim.

Siyah Endişe-Bir Asır Sonu Anlatısı Olarak Halit Ziya Uşaklıgil / Kolektif / Derleyenler: Deniz Aktan Küçük, Murat Narcı / İletişim Yayınları / Edebiyat İnceleme / 360 Sayfa.

Mehmet Akif Memmi / makifmemmi@gmail.com

ÜNİVERSİTEYİ BİTİRMEDEN MUTLAKA BİR İŞ TECRÜBENİZ OLSUN

Acar Baltaş ve **Handan Odaman Uşaklıgil** tarafından kaleme alınan ***İlk İşim - Gerçek Yaşamdan Öyküler***'de, sadece orta yaşı devirmiş, emekliliklerini yaşayan iş insanlarının hatıraları değil, bugün 20'li, 30'lu yaşlarında olup Google'dan iş aramış, AVM'de çalışmış genç iş insanlarının da nasıl tecrübe kazandığı aktarılıyor. Remzi Kitabevi'nden...

Yaz tatilini yarıladık. Ders dönemi boyunca bir şekilde okula ya da hazırlık kurslarına giden öğrenciler şüphesiz güzel bir tatili hak ettiklerini düşünüyor. Ebeveynlerin çoğu ise tatili daha fazla test çözmek için ya da takviye dersler alıp "yarış"ta birkaç sıra öne geçmek için vesile olarak görüyor. Biraz daha geniş perspektiften bakanlar, çocukları *için* bir spor kulübü ya da bir müzik enstrümanı çalmayı öğrenebilecekleri kursları tercih ediyor. Bir kısmı eksik kalan dini bilgilerini tamamlamaları için çocuklarını çeşitli kurslara gönderiyor.

Şüphesiz bu seçimleri yapan ebeveynlerin hepsi çocuklarının iyiliklerini istiyor. Her bir seçimin de çocuğa katacağı çok şey var. Ancak Acar Baltaş bir müddettir çocukların yazın mutlaka bir iş tecrübesi kazanması gerektiğini anlatıyor. Bunu Handan O. Uşaklıgil ile yazdıkları kitapta daha da geniş bir şekilde işliyorlar. Bu yaz başında çıkan eserde, çocukluklarında ya da öğrencilik hayatlarında bir işte çalışmış insanların kazandığı bu tecrübenin, bugün profesyonel kariyerlerinde onlara neler kattığı anlatılıyor.

Bu noktada tabii ki ebeveynlerin aklına, komşularımızla ancak asansörde mecbur kaldığımız zaman konuştuğumuz, esnaf ya da tamircilerin hemen hiç kalmadığı mahallelerimizde çocuklarını nasıl güvenip de herhangi bir kimseye emanet edecekleri gelecek. *İlk İşim – Gerçek Yaşamdan Öyküler* ismini taşıyan kitapta yer alan örnekler sadece

Kitabın verdiği net mesaj, küçük yaşlarda mutlaka bir işte çalışılması gerektiği. Ancak bir iş yerinde çalışarak insan disiplin kazanıyor, insanlarla iletişim kurmayı öğreniyor ve belki de en önemlisi emek vererek kazanılan paranın değerini kavrıyor.

orta yaşı devirmiş, emekliliklerini yaşayan iş insanlarının hatıralarından oluşmuyor. Bugün 20'li, 30'lu yaşlarında olup Google'dan iş aramış, AVM'de çalışmış genç iş insanlarının da nasıl tecrübe kazandığı aktarılıyor. Burada yaşanan tecrübelerin ağrısız sızısız mükemmel geçtiği de sanılmasın. Bazı isimler de, çocuk yaşta çalıştıkları yerlerde yaşadıkları kötü tecrübeler sayesinde hangi işi yapmamaları gerektiği ya da ne tür iş yerlerinde bulunmamaları gerektiğini fark etmiş. Böylesi bir tecrübe üniversite sonrasında başlanılan bir iş hayatında çok daha pahalıya mal olabilirdi. Bu tecrübeler küçük yaşta edinilmesiydi muhtemelen bu iş insanları üniversiteden mezun olduktan sonra iş bulamadıklarında çabucak depresyona girecek, işe başladıktan sonra ilk zorlukta hemen bırakıp gitmeyi düşüneceklerdi. Karşılaştıkları ilk krizde bocalayacak, çıkış yolunu bulamayacaklardı. Hata yaptıklarında dünyaları başlarına yıkılacaktı. Evet, belki daha az tatil yapmış, daha fazla yorulmuş, küçük yaşta biraz hırpalanmışlardı ama bunların hepsi onlara ilerisi için öğretici birer ders niteliğindeydi. Belki de üniversitede dört senede elde edilecek bilgi birikiminden fazlasını yazın yaptıkları stajda kazanmışlardı.

Kitabın verdiği net mesaj, küçük yaşlarda mutlaka bir işte çalışılması gerektiği. Ancak bir iş yerinde çalışarak insan disiplin kazanıyor, insanlarla iletişim kurmayı öğreniyor ve belki de en önemlisi emek vererek kazanılan paranın değerini kavrıyor.

İlk İşim - Gerçek Yaşamdan Öyküler / Acar Baltaş, Handan Odaman Uşaklıgil / Remzi Kitabevi / Kişisel Gelişim / 272 Sayfa.

Hülya Çelik

‘ANNELİK’ BİR KARA MİZAH

Bugüne kadar yazdığı dört kitabıyla, *John Gardner Fiction Book Award ve Italo Calvino Prize* gibi saygın edebiyat ödüllerine layık görülen **Helen Phillips**, beşinci kitabı ***“The Need”***de annelikten, anneliğin çılgın ve korkunç yanlarından bahsediyor, sorguluyor, sorgulatıyor.

Anneliğin bir tanımını yapmam gerekse, ilk söyleyeceğim şey; dünyanın hem en sıra dışı ve en çılgın hem de en korkunç ve en sıradan duygusu olduğudur sanırım. İşte Helen Phillips de yeni kitabı *“The Need”*de anneliği anlatıyor bize; gerilim ve korku dolu, çılgın ve komik bir dille…

Hem bir bilim kadını hem de iki çocuk annesi olan Molly’nin varoluşsal sorunlarına bolca tanıklık ediyoruz kitapta. Molly bir paleobotanist, hayata ve çocuklarına karşı sorumlulukları olan bir kadın. Sağ elinde bebeği, sol elinde biraz daha büyük olan diğer çocuğuyla yaşadığı çok gergin ve gerilim dolu bir sahneyle başlıyor hikâye. Karanlıkta, aynanın önünde, iki çocuğuna da sımsıkı sarılmış bir halde saklanıyor Molly. Korktuğu bir şey var, evet. Yan odadan ayak sesleri geliyor. Kalp atışları hızlanıyor, kanının akışını hissediyor, daha önce de başka sesler duyduğunu hatırlıyor, gerçekliği ayırt edemiyor… Emin olamıyor duyduğu şeyin gerçekliğinden, uykusuzluktan hayal gördüğüne inanmak istiyor. Çünkü sık sık başına geliyor bu durum; ani gürültüler duyuyor, gözünün önüne en kötü senaryolar geliyor. Ama biliyor tüm bunların ‘annelik’ten olduğunu. Derken bir adım sesi daha… Ve bir an için evde birini görüyor Molly. Eve zorla giren biri, bir yabancı… Aslında değil… Yüz yüze geldiği bu davetsiz misafir, onu, anneliğin ikilemiyle yüzleştiği varoluşsal bir çıkmaza sokacak kadar iyi tanıyan biri. Annelik, coşku mu yoksa korku mu? Sıradanlık mı yoksa sıra dışılık mı? Tüm bu soruların içinden akıl almaz bir sonuca sürüklüyor kitap bizi.

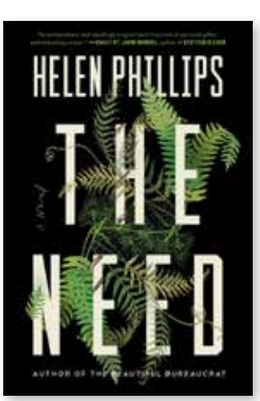

Helen Phillips *“The Need”*de, akıldan hiç çıkmayan şahane imgeler üstüne kurmuş hikâyesini. Anlatılan her şey günlük hayatın bir parçası ve Helen Phillips, sıradan olanı maharetle yoğurup sıra dışı hale getirmeyi iyi bilen bir kurgu yazarı.

Huzur bozan bir yanı var bu kitabın. Anneliği anlatıyor ama anneliğin o huzurlu omzuna yaslanıp rahatlatmıyor. Sorgulatıyor, endişelendiriyor, kara mizahıyla yeri geliyor acı acı güldürüyor da ama en çok panikletiyor. Rutin ama sevgi dolu, tanıdık ama aslında son derece de yabancı olan günlük hayatımızın içinde, konfor alanımızdan çekip çıkarıyor bizi *“The Need”*. Evine giren bir davetsiz misafirin ardından varoluşunu ve anneliğini sorgulayan Molly, benim de kendime şu soruyu sormamı sağladı: “Günlük hayatımın konforunda, sahip olduğum roller varoluşumu ne kadar besliyor?” Bakalım size hangi soruları sorduracak?

THE NEW YORK TIMES ÇOKSATARLAR LİSTESİ

1

THE NEW GIRL, Daniel Silva, Harper

2

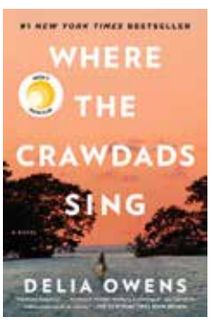

WHERE THE CRAWDADS SING, Delia Owens, Putnam

3

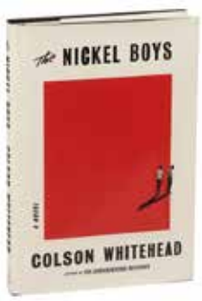

THE NICKEL BOYS, Colson Whitehead, Doubleday

4

THE ADVENTURE ZONE: MURDER ON THE ROCKPORT LIMITED!, Clint McElroy et al. Çizen: Carey Pietsch, First Second

5

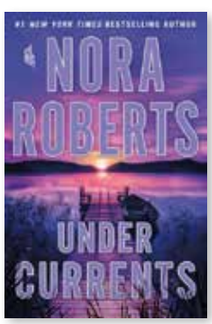

UNDER CURRENTS, Nora Roberts, St. Martin's

6

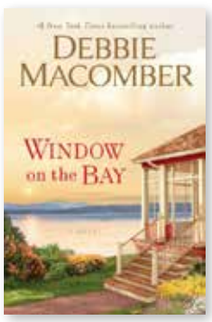

WINDOW ON THE BAY, Debbie Macomber, Ballantine

7

SUMMER OF '69, Elin Hilderbrand, Little, Brown

8

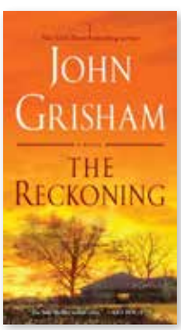

THE RECKONING, John Grisham, Doubleday

9

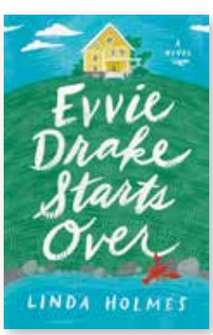

EVVIE DRAKE STARTS OVER, Linda HolmesBallantine

10

BEFORE WE WERE YOURS, Lisa Wingate, Ballantine

YENİ ÇIKANLAR

Hazırlayan: Hülya Çelik

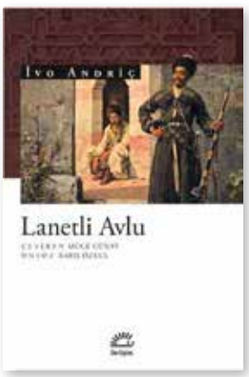

LANETLİ AVLU

Ivo Andriç
Çeviren: Müge Günay
İletişim Yayınları
Roman
108 Sayfa

Osmanlı İstanbul'undaki bir hapishanenin "lanetli avlusu"nda toplanan Müslüman, Yahudi, Hıristiyan mahkûmlar cezaevi avlusunun karamsar atmosferine kişiselle tarihseli birleştiren öyküleriyle direnmektedirler. Mahkûmlardan birinin öyküsü Osmanlı şehzadesi Cem Sultan'ın sürgün ve hapis deneyimine açılırken, bir başkasının öyküsü Balkanların çok uluslu mirasından baki kalmış gerçek yaşam sahneleri sunmaktadır. *Lanetli Avlu*, öykülerine sarılan insanın cezaevinin lanetiyle nasıl baş edebildiğini gösteren bir başyapıt.

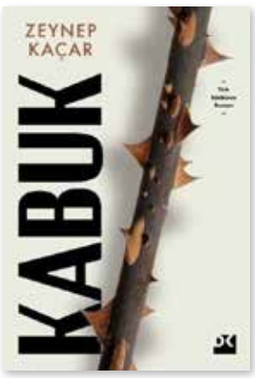

KABUK

Zeynep Kaçar
Doğan Kitap
Roman
184 Sayfa

Sabiha, Sezin, Füsun... Anneanne, anne, evlat... Zeynep Kaçar, üç kadının ve onların etrafını saran kadınların hayatlarını *Kabuk*'ta resmedip büyük insanlık panoramasını oluşturuyor. Acının yoğurduğu kadınları koruyan da sıkıştırıp ezen de aile kabuğuyken, her şeye rağmen var olmaya çalışanlar bize sesleniyor: Asla vazgeçme kendin olmaktan! Terzi Saliha'nın kumaşlara ve uykuya sığınarak kaçıp unutmaya çalıştığı hayat, kızı Sezin için mücadele ve yokuşlarla dolu bir yola dönüşüyor.

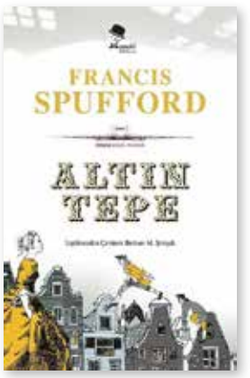

ALTIN TEPE

Francis Spufford
Çeviren: Berkan M. Şimşek
Monokl
Roman
304 Sayfa

Eğer bir hafta sonra, Bay Smith'in New York sokaklarındaki gezintilerinin bir haritası çizilse ve her bir yolun çizgisi, Smith'in üzerinde attığı adımlarla doğru orantılı olarak kalınlaşıp incelseydi, başı Lee Hanım'ın evine denk gelen iç içe geçmiş bir yılan şekli çıkardı ortaya. Azımsanmayacak derecede mürekkep yiyen, fakat nispeten daha ince bir başka çizgi de Altın Tepe Caddesi'ne ve Lovell'lara giderdi…

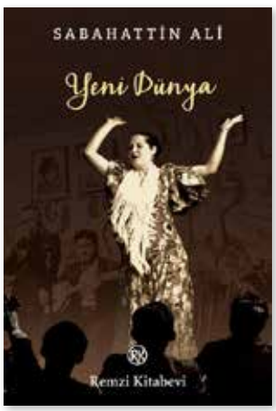

YENİ DÜNYA

Sabahattin Ali
Remzi Kitabevi
Roman
136 Sayfa

Sabahattin Ali, *Yeni Dünya*'da, diğer eserlerinde olduğu gibi gözleme dayalı bir anlatımla yaşanan olayların çelişki ve tedirginliklerini yansıtır. Bu öykülerde ayrıca "hüzün" ve trajik durumlar yazarın dünya görüşüyle de örtüşür. Bir olgunluk dönemi eseri olan *Yeni Dünya*'da köy ve kasaba insanlarının gündelik yaşamları alabildiğine yalın bir dille öyküleşir. *Hasanboğuldu* adlı öykü filme de çekilmiştir.

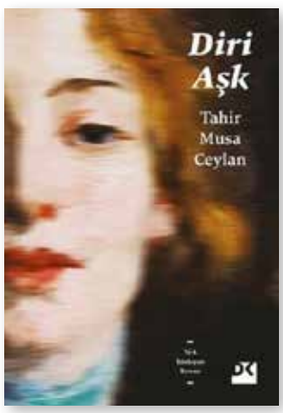

DİRİ AŞK

Tahir Musa Ceylan
Doğan Kitap
Roman
424 Sayfa

Adli Tıp'ta daire başkanı olan Kâmil, kurum çalışanı Agop'un tutkulu aşkına, insanların sevda peşinde işlediği cinayetlere, şehvet suçlarına şahit oldukça kendinde bir şeylerin eksik olduğuna karar verir. Aşık olma, hissetme özürlüdür Kamil. Ama bunu değiştirmenin bir yolu da olabilir. Beyinde aşkın yarattığı kimyayı yeniden yaratabilirse aşkı da yaratmış olacaktır. Tahir Musa Ceylan'dan kalıplaşmış edebiyat formüllerine başkaldıran, kendi akışını ve kendine has edebiyatı yaratmak konusunda ısrarlı bir kitap *Diri Aşk*.

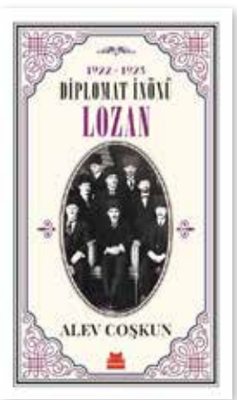

DİPLOMAT İNÖNÜ LOZAN 1922-1923

Alev Coşkun
Kırmızı Kedi
Tarih
504 Sayfa

Lozan Barış Konferansı'nın açılış töreni için program belli olmuştu. Ev sahibi İsviçre Devlet Başkanı Haab bir "Hoş geldiniz" konuşması yapacak; konferansa katılan tüm delegeler adına da, İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Curzon teşekkür edecekti. İsmet İnönü "Ben de konuşacağım," dedi. "Amatör diplomat" dedikleri İnönü, bu yurtsever ve ustaca tavrıyla Türkiye'nin konferansa katılan tüm devletlerle eşit olduğunu göstermiş oldu. Lozan başarısı da işte bu hareketle başlayan sekiz aylık "diplomasi savaşı"nın ardından geldi.

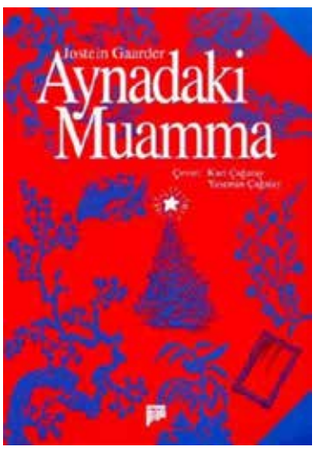

AYNADAKİ MUAMMA

Jostein Gaarder
Çevirenler: Kari Çağatay, Yasemin Çağatay
Pan Yayıncılık
Roman
136 Sayfa

Sofi'nin Dünyası, İskambil Kâğıtlarının Esrarı, Hayat Kısa romanlarıyla Türk okurlarının yakından tanığı Norveçli yazar Jostein Gaarder bu romanında, ölüm döşeğindeki bir kız çocuğu ile bir melek arasında geçen konuşmalarla, etten kemikten bir beden içinde bu dünyada yaşamakla, Tanrı'ya yakın olan meleklerin dünyasında yaşamak arasındaki benzerlik ve farkları ele alıyor.

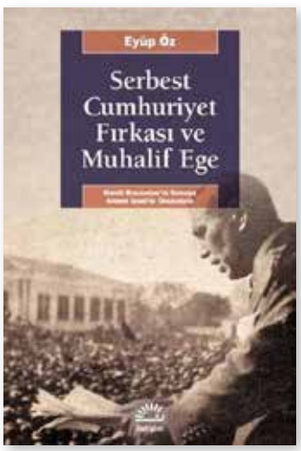

SERBEST CUMHURİYET FIRKASI VE MUHALİF EGE

Eyüp Öz
İletişim Yayınları
Tarih
294 Sayfa

Serbest Cumhuriyet Fırkası ve Muhalif Ege, 1908'de "Hürriyet'in İlanı" sırasında gözlemlenen heyecanı hatırlatan bir kıpırdamaya yol açan SCF'nin Ege'deki faaliyetlerini ele alıyor. Erken Cumhuriyet dönemi muhalefetinin toplumsal tabanına ilişkin bilgi eksikliğini Ege Bölgesi örneğinde dolduruyor. Eyüp Öz, SCF'nin Ege Bölgesi'nde teşkilatlanmasını yerel kaynakları kullanarak etraflı biçimde incelerken, 1920 sonlarında Tek Parti iktidarının ülkenin en "Batılı" bölgesinde nasıl ve neden tıkandığını gösteriyor.

YÜZBAŞININ KIZI

Aleksandr Puşkin
Çeviren: Günay Çetao Kızılırmak
Doğan Kitap
Roman
152 Sayfa

Çarlık Rusyası'nda genç Pyotr Grinyov askerliğini yapmak üzere Orenburg Kalesi'ne doğru yola koyulduğunda, karşısına savaşın, aşkın, ihanetin ve şövalyece duyguların çıkacağından habersizdi. Zaten bütün bunları, bir kahramana Rus edebiyatının kurucusu Puşkin'in Rus Ruhu'yla yoğurduğu olağanüstü romanı yaşatabilirdi. Kemal Varol'un önsözüyle…

SADECE DİNLE

Sarah Dessen
Artemis Yayınları
Roman
420 Sayfa

"Dessen, karakterlerinin iç dünyalarıyla dış çevrelerini irdeliyor ve onların kusurlarını, insani yanlarını, mücadelelerini ve başarılarını gözler önüne seriyor. Roman hem karmaşık hem de inandırıcı bir şekilde gençlerin zihnine dalıyor, bu zihinlere hayat veriyor. Okuyucular, çevirdikleri her sayfayla beraber karakterler hakkında daha fazla şey merak ediyor," diyor *School Library Journal*.

SIRA DIŞI BİLGİLER VE HİKÂYELER

Hazırlayan: Yusuf Yazıcı
Destek Yayınları
Hobi
168 Sayfa

Sizce ortalama bir kurşunkalem kaç kilometre yol çizer? 1737'de naaşı nakledilen Galilei'nin, taşıma sırasında düşen parmakları, dişi ve omuru, dâhiden bir hatıra saklamak isteyenler tarafından çalınmıştır desek inanır mısınız? Bunlar daha ne ki? *Sıra Dışı Bilgiler ve Hikâyeler* arşivinde neler var neler... Nâzım Hikmet'le Peyami Safa'nın kavgasından Gelibolu'da hayatını kaybeden İngiliz fizikçiye, kauçuk çiğneyen develerden bilim dünyasındaki kulislere kadar bir sürü sıra dışı bilgi ve hikâyeler...

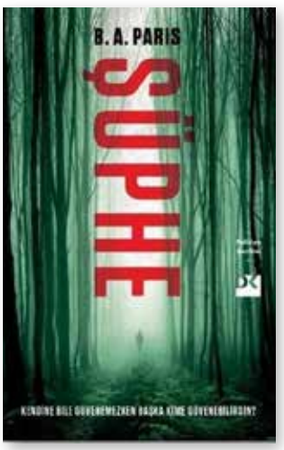

ŞÜPHE

B. A. Paris
Doğan Kitap
Roman
352 Sayfa

Cass Anderson, sağanak yüzünden bir an önce evine ulaşmak için kısa ama tehlikeli orman yolunu tercih eder. Yolda park edilmiş bir araba görür, ama ne arabayı umursar ne de içindeki kadını… Ertesi gün arabanın içinde gördüğü kadının öldürüldüğünü öğrenir. Bu, Cass için zor günlerin başlangıcı olur. Endişeyle kendini yiyip bitirirken bir şeyleri unutmaya başlar. İlacını alıp almadığını, kapı alarmının şifresini… Unutmadığı şey, arabadaki kadın ve duyduğu korkunç suçluluktur. Bir de izlendiği hissi…

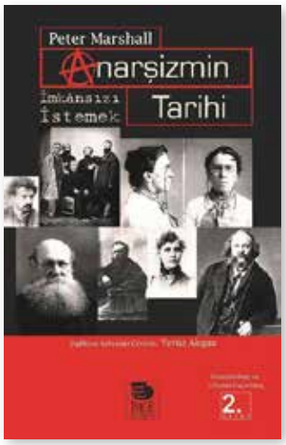

ANARŞİZMİN TARİHİ

Peter Marshall
Çeviren: Yavuz Alogan
İmge Kitabevi
Politika
1023 Sayfa

Devletsiz, efendisiz, patronsuz ve tanrısız "saf toplum ideali", insanlık tarihi kadar eski bir zaman diliminden akarak günümüze kadar gelmiştir. Peter Marshall'ın "anarşi ırmağı" dediği bu uzun süreç bazen genişleyerek, bazen yeraltı sularına karışarak varlığını sürdürmüş, 1917 Ekim Devrimi'nde, 1936-1939 İspanyol İç Savaşı'nda coşkun dalgalarıyla insanlığa yeni umut kapıları açmıştır. Peter Marshall, bu kapsamlı eleştirel tarih çalışmasında, anarşist fikir ve hareketlerin kökenleriyle günümüze kadar olan gelişimini izliyor.

KÜÇÜK IRMAKLAR

Pascal Rabaté
Karakarga
Çizgi Roman
96 Sayfa

İki ihtiyar, Edmond ve Emile'in iyi bir dostluğu vardır. Her ikisi de duldur, beyaz şarabı ve balık tutmayı severler ve oldukça yalnızdırlar. Emile, günün birinde ihtiyar Edmond'un bir sevgili bulduğunu ve seviştiğini öğrendiğinde işler değişir. Dostunun ani ölümüyle birlikte hayatını değiştirmeye karar verir... Pascal Rabaté, kırılgan çizgileri, yalın renk tercihleri, ustaca tasarladığı kareleri ve sakin bir anlatı temposuyla Fransa kırsallarında yaşayan insanların günlük yaşamından özel detaylar yakalıyor.

ASTROLOJİNİN BİLİMLE İMTİHANI

Tevfik Uyar
Destek Yayınları
Astroloji
248 Sayfa

Şüphesiz astroloji en popüler sözdebilimdir. Yani, uzaktan bakınca bir bilim dalı gibi görünür, uygulayıcıları da onun bir bilim dalı olduğu iddiasındadır. Ancak bilimin standartlarını taşımayan, insanların doğa ve evrene ait bilgilerinin çok sınırlı olduğu geçmişten kalma bir kehanet kültüründen başka bir şey değildir. Tevfik Uyar bu kitapta astrolojinin nasıl ortaya çıktığını, neden bir sözdebilim olduğunu ve niçin bu kadar popülerleştiğini, yani "yıldızımızın bize neyi söyleyemeyeceğini" oldukça anlaşılır ve açık bir dille anlatıyor.

ÜLKENİN SONUNA

David Grossman
Çeviren: Dilek Şendil
Siren Yayınları
Roman
712 Sayfa

Ülkenin Sonuna'nın odağında kötü bir haber alacağından emin olan bir kadın, Ora yer alıyor ve Ora, bu haber geldiğinde evde bulunmamak için uzun bir yolculuğa çıkıyor. Grossman, sökülen bir kumaş gibi ilmek ilmek açılan bu büyük romanda Ora'nın öyküsünü üzerinde yaşadığı fakat siyasetine pek de kafa yormadığı topraklara, o toprakların yadsınamaz hakikatini de kurguya karıştırıyor ve çiçek kokularının arasına kaybetme korkusunu, mavi gökyüzünün altına insan ruhunun koyu karanlıklarını yerleştiriyor.

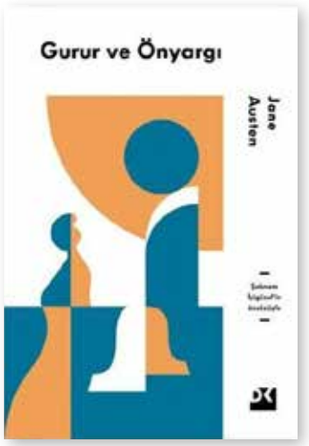

GURUR VE ÖNYARGI

Jane Austen
Doğan Kitap
Roman
352 Sayfa

Evlilik çağında beş genç kız… Evlenmekten başka çaresi olmayan kızlar günlerini nakış yaparak, dans ederek, aşkın hangi görkemli malikânede yaşadığını bulmak için kara kara düşünerek geçirmektedirler. Görücü usulü artık tarihe karışmış, her şey biraz daha zorlaşmıştır. Darcy ve Elizabeth'in muratlarına ermek için 'gurur'u ve 'ön yargı'yı bir kenara bırakmalarının zamanı gelmiştir.

FRANSIZ MASALLARI

Sophie De Segur
Çeviren: Servin Sarıyer
Karakarga
Edebiyat / İnceleme
264 Sayfa

Perilerin ve cinlerin hem dünyamızda hem de hayal gücümüzde var olduğu gizemli bir çağdan masallar… *Blondine, Bonne-biche ve Beau-Minon'un Öyküsü*, *İyi Kalpli Minik Henry* ve *Prenses Rosette'nin Öyküsü* çok eski zamanlardan çok önemli erdemleri bize hatırlatıyor, dürüstlüğün ve gerçek dostluğun her şeyin üstesinden gelebileceğini söylüyor.

GÜNEŞİN VE ATEŞİN TADI - GAZİANTEP MUTFAĞI

Aylin Öney Tan
Yapı Kredi Yayınları
Yemek
288 Sayfa

Güneşin ve Ateşin Tadı Gaziantep Mutfağı kitabında, Gaziantep evlerinde yaşayan, kimi kaybolmaya yüz tutmuş yemeklerden oluşan 163 tarif bulunuyor. Tarifleri, Gaziantep Ticaret Odası tarafından oluşturulan bir komisyon seçmiş. Derlenen tarifler editörün süzgecinden geçen bilgiler ile zenginleşip aile yadigârı tarifler ile bilgi ve birikimler harmanlanmış. Kitap konusunun uzmanı bir ekip tarafından yayına hazırlanmış. Gaziantep lezzetleri fotoğraflar, çizimler ve tasarım ile rengârenk iştah açıcı bir kitap olarak sofraya konmuş.

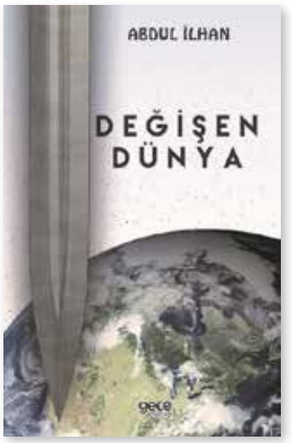

DEĞİŞEN DÜNYA

Abdul İlhan
Gece Kitaplığı
Roman
117 Sayfa

Kendi halinde bir ailenin, köylerine gitmesiyle olaylar gelişmeye başlar. Ailenin en küçüğü Emre tuhaf giden bir şeyler olduğunu hisseder. Yıllarca gündem olan şekil değiştirenlerin gerçekliği yavaş yavaş anlaşılır. Köyde sıkışıp kalan aile çıkış yolu bulmaya çalışır. Emre, İnanis onu hapsettiğinde insanlık için ne kadar önemli olduğunu anlasa da uzun bir süre ellerinde kalır. Fedailer sayesinde kurtulan Emre, kalan bir avuç insanı bulmaya çalışır. Kimsesiz ve ölülerle dolu sokaklarda yaşam mücadelesi verir.

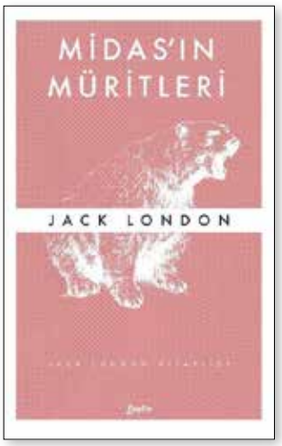

MİDAS'IN MÜRİTLERİ

Jack London
Zeplin Kitap
Roman
72 Sayfa

Midas'ın Müritleri, zengin iş adamı Eben Hale'le, ondan para koparmaya çalışan uluslararası bir yeraltı örgütü arasındaki mücadeleyi anlatır. Kendisine Midas'ın Müritleri diyen bu örgüt, iş adamı onlarla işbirliği yapmayı reddettiği sürece birini öldüreceklerdir. Eben Hale'i ve diğer birçok iş adamını çok önemli bir seçim beklemektedir: Ya paralarından olmak ya da insanların ölümüne göz yummak...

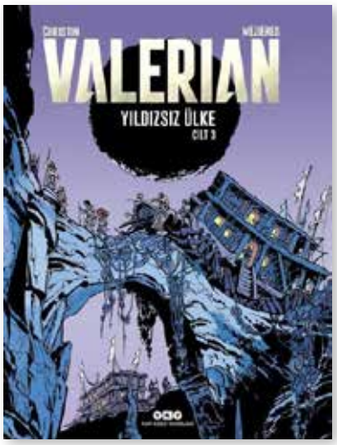

VALERIWAN CİLT 3-YILDIZSIZ ÜLKE

Pierre Christin, Jean Claude Mezieres
Çeviren: Ersel Topraktepe
Yapı Kredi Yayınları
Çizgi Roman
48 Sayfa

28. yüzyılın cesur uzayzaman ajanları Valerian ile Laureline, Ukbar gezegenlerinde yeni bir yerleşim kurulmasına yardımcı olduktan sonra bu uzak güneş sistemine veda ziyaretlerini yapmaktadırlar. Uzayın derinliklerinden bir gezegenin yoluna çıkan her şeyi yok etmek üzere hızla ilerlediği haberini aldıklarında derhal yola koyulurlar. Korkusuz ikili, kadın erkek savaşıyla çalkalanan tuhaf bir iç dünya ile karşılaşır.

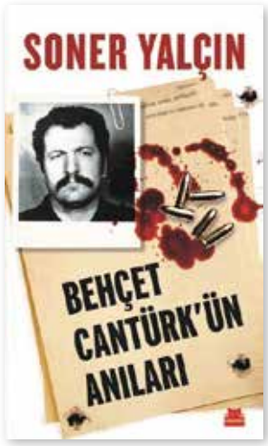

BEHÇET CANTÜRK'ÜN ANILARI

Soner Yalçın
Kırmızı Kedi
Biyografi
280 Sayfa

Öldürülecek 67 Kürt işadamı listesinin ilk sırasında onun ismi vardı. Anne tarafından Ermeni'ydi. Hayatı boyunca "Ermeni dönmesi" diye aşağılandı. İlk cinayetini 15'inde işledi. 23 yaşında uyuşturucu sevkiyatına başladı. ASALA ve PKK'ya karşı yardım ettiği iddiasıyla işkenceli sorgulamalara maruz kaldı. Hep beraat etti. Son sevkiyatı beş buçuk ton baz morfindi. Zırhlı otomobili 14 Ocak 1994 Cuma günü durduruldu. Bir gün sonra Sapanca'da ölü bulundu. Şakağına sıkılan tek kurşunla öldürülmüştü. İşte Behçet Cantürk'ün yaşamöyküsü…

MUSA VE TEKTANRICILIK

Sigmund Freud
Oda Yayınları
Psikoloji
200 Sayfa

Sigmund Freud, Yahudi kavmini özgürlüklerine kavuşturan, onlara uzun süre liderlik yapan, onlar için kanunlar koymuş ve dinlerini inşa etmiş olan Musa'nın aslında bir "Mısırlı" olduğunu iddia eden tezini alıntılar yaparak ispatlamaya çalışıyor. Freud her ne kadar nihai kesinlikten yoksun olsa da tarihçilerin çoğu gibi, Musa'nın efsaneler tarafından yaratılmış bir karakter değil, tarihsel bir kişilik olduğunu psikanalitik analizlerle anlatıyor *Musa ve Tektanrıcılık*'ta.

İSPANYA-YAŞASIN ÖLÜM

Nikos Kazancakis
Çeviren: Ahmet Angın
Can Yayınları
Anı
248 Sayfa

1920'lerin sonunda dış haber muhabiri olarak gittiği İspanya'da Nikos Kazancakis; yıkılmış bir imparatorluğun kalıntılarında yaşayan küçük insanları, gezgin şövalyelerin at sürdüğü günlerden beri değişmemiş uçsuz bucaksız bir taşrayı, İspanya'dan yolu geçen tüm kültürlerin bıraktığı rengârenk mirası bulmuştu. İspan*ya - Yaşasın Ölüm*, Kazancakis'in deyimiyle bir yüzü mahzun ve hayalperest Don Quijote, bir yüzü pragmatist ve şen Sancho Panza olan bu esrarengiz ülkenin özünü tüm tezatlarıyla, şiddetiyle, güzelliğiyle ve onuruyla anlatan bir yapıt.

SATRANÇ-ZAMANSIZ ESERLER 1

Stefan Zweig
Çeviren: Edanur Erem
The Roman
Roman
64 Sayfa

Satranç'ta, New York'tan Buenos Aires'e gitmekte olan bir yolcu gemisinde tesadüfi bir şekilde hayatları kesişen dünya satranç şampiyonu, onunla tanışmak için fırsat yaratmaya çalışan bir yolcu ve Nazi yönetimi tarafından aylarca sorguya çekilmiş olan Dr. B.'nin ilginç öyküsü anlatılıyor. Tutuklu olduğu sırada rastlantı sonucu eline geçen bir kitapla satranç oynamayı tüm ayrıntılarıyla öğrenen, daha sonra bunu bir tutkuya dönüştüren Dr. B.'nin yaşadıkları aslında dönemin psikolojik etkilerini çarpıcı bir şekilde yansıtıyor.

KAFASI BOZUKLARIN EL KİTABI

Lotta Sonninen
Çeviren: Aslı Gamze Günay
Pegasus Yayınları
Kişisel Gelişim
112 Sayfa

Biraz da kötülük kazansın! Hadi kabul edelim, şu pozitif olma furyasından hepimiz bıktık. E, içimizdeki öfkeyi ve hayal kırıklıklarımızı da bir yere kusmamız lazım. Tut, tut, nereye kadar, değil mi? Ay şiştik vallahi! Öyleyse n'apıyoruz? Kafamız bozuldukça bu kitabı alıp içimizi boşaltıyoruz. "O bana öyle dediğinde, ben de keşke şöyle deseydim," ile başlayan tüm kâbuslarımızı, "nefffret ediyorum!" diye biten tüm cümlelerimizi kâğıda döküyoruz.

YOLCU VE KÖYLÜ

Lev Nikolayeviç Tolstoy
Çeviren: Hazal Yalın
Helikopter
Öykü
133 Sayfa

Bu kitapta, büyük yazarın, hayatının son dört yılında yazdığı on hikâyeyi bulacaksınız. Hikâyelerin tümü gerçek olaylara dayanıyor; hatta belki kimini anı yahut anlatı olarak nitelemek daha doğru. İlk hikâye, Polonya'nın 1830-1831'deki başarısız kalmış bağımsızlık savaşının kahramanlarından Migurskiy'in trajedisini anlatıyor. Bu yıllarda Rus edebiyatında genellikle olumsuz karakterler olarak çizilen Polonyalılara, uzun ve fırtınalı hayatı boyunca halkların çektiği acılara kayıtsız kalmayan Tolstoy'un olumlu yaklaştığını göreceksiniz.

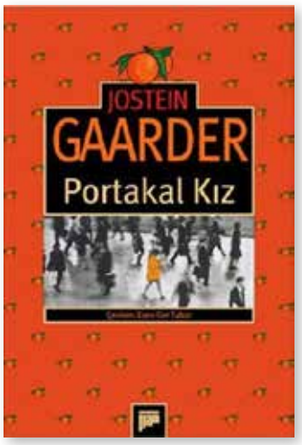

PORTAKAL KIZ

Jostein Gaarder
Çeviren: Esen Ger Tabar
Pan Yayıncılık
Roman
151 Sayfa

Georg, ölümünden 11 yıl sonra babasının kendisine yazmış olduğu uzun bir mektupta zor bir soruyla karşı karşıya kalır: *"Eğer sana seçme şansı verselerdi, kısacık hayatın ardından öleceğini bile bile yaşamayı kabul eder miydin?"* Georg, dört yaşındayken kaybettiği babasından aldığı veda mektubuyla geçmişe bir yolculuğa çıkar. Ona gizemli Portakal Kız'la yaşadığı aşk hikâyesini uzun uzun anlatmıştır. Ancak okudukça mektubun, onun geleceğiyle ilgili olduğunu kavrar.

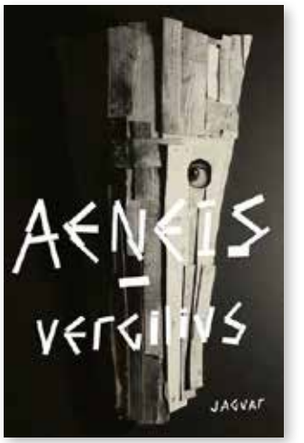

AENEIS

Vergilius
Çeviren: Türkan Uzel
Jaguar Kitap
Roman
465 Sayfa

Dünya edebiyatının en büyük eserlerinden olan *Aeneis* bu ünlü cümleyle başlıyor: *"Savaşların ve bir yiğidin şarkısını söylüyorum."* Roma bir yandan silahlarla, savaşlarla büyüyüp genişlerken diğer yandan ruhsal temellerini ve ufkunu oluşturan büyük bir şaire de sahipti. Ve bu şair, *Aeneis* ile Roma'ya bir kök, Latinceye bir dil panteonu, gelecek kuşaklara ölümsüz bir öykü bıraktı.

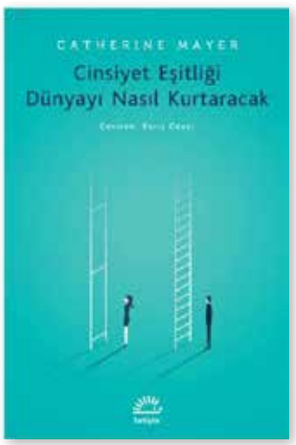

CİNSİYET EŞİTLİĞİ DÜNYAYI NASIL KURTARACAK

Catherine Mayer
Çeviren: Barış Cezar
İletişim Yayınları
Sosyoloji
360 Sayfa

Emniyet kemerlerinin tasarımından geliştirilen ilaçlara kadar uzanan geniş bir ölçekte dünya adeta erkeklerin çevresinde dönüyor. Erkekler bu avantajlarının tadını çıkarırken dünyanın her yerindeki kadınlar, dil, din, ırk, sosyal statü fark etmeksizin cinsel şiddet, ayrımcılık gibi sorunlarla tek başlarına mücadele etmeye çalışıyorlar. Catherine Mayer, bu sorunların ve sonuçlarının aslında yalnızca kadınları etkilemediğini, toplumsal cinsiyet açısından gerçek eşitliğin yaratılacağı bir dünyanın herkesin menfaatine olacağını göstermeye çalışıyor.

FOTOĞRAFLARLA İSTANBUL

Zekiye Bayzat Arslan
Tunç Yayıncılık
Tarih
156 Sayfa

"Kitabımda M.Ö.627 yıllarından başlayarak Roma, Bizans, Osmanlı ve Cumhuriyet Dönemi'nde tarihsel bilgiler ve fotoğraflarla yolculuğa çıkıyoruz. İstanbul; herkesin hayranlıkla baktığı Boğaz›ı, Haliç›i ve Marmara Denizi ile son derece büyüleyici ve evrensel bir şehirdir. UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan, Asya ve Avrupa'yı birbirine bağlayan dünyanın en güzel şehri İstanbul'u keşfetmek, görebileceğiniz rüyaların en muhteşemidir," diyor yazar.

MUCİZELER KENTİ

Robert Jackson Bennett
İthaki Yayınları
Roman
496 Sayfa

Sigrud je Harkvaldsson on yıldır kaçıyor, saklanıyor ve Shara'dan haber almayı bekliyordu. Ancak yakından tanıdığı birine düzenlenen bir suikastla birlikte Sigrud'un tecriti sona erecekti. Çünkü Sigrud'un iyi olduğu bir şey varsa o da intikam almaktı. Fakat eskiden İlahların kontrolünde olan Kıta'da hiçbir şey hiçbir zaman göründüğü gibi değildi. Sigrud, intikam yolunda genç ve öfkeli yeni bir İlah'la karşı karşıya gelecek, Merdivenler Kenti Bulikov'un nihai sırlarını ortaya çıkaracak ve kendi lanetli varlığıyla yüzleşmek zorunda kalacaktı.

KİTAPSEVER ÇOCUK

Haftanın öne çıkan çocuk kitapları...

Ece Erdoğuş Levi / eceerdogus@hotmail.com

HİZMET ETMENİN GÜZELLİĞİ

Ödüllü İtalyan yazar **Beatrice Masini**'nin *Güzel, Açıkgöz, Cesur Kızlar* serisinin ilk kitabı ***Ancilla Ve Şifalı Bitkiler,*** Can Çocuk etiketiyle raflarda.

Küçük Ancilla ve şifacı anneannesi Brunilda'nın hikâyesi bu. Çok eski zamanlara uzanan bir hikâye, insanların cadı olmakla suçlanıp hapsedildikleri, yakıldıkları zamanlara… İşte bu kaderden anneanne Brunilda da nasibini alıyor. Küçük bir kız çocuğu olan, kimsesiz Ancilla ise tek başına ormandaki evlerinde yaşamaya çalışıyor. Ta ki Rahip Albrecht onu hatırlayıp da ne yaptığına bakmak için oraya gidene dek…

Rahip ona sahip çıkmak istiyor istemesine ama ortada bir engel var; onun bir kız çocuğu olması… Çünkü manastıra ancak oğlanları sokabilmekte. Ancilla bu mevzuda onun kendi kendine mırıldanışını duymuş mudur duymamış mıdır bilinmez, ama rahibin bir sonraki ziyaretinde bir oğlan çocuğu gibi çıkar karşısına. Yani saçlarını kısacık kesmiştir, dahası ustası olan anneannesinden öğrendiği gibi otlarla çalışmalar yapmaktadır. Böylece kabul edilir manastıra.

Manastır onun için keşfedilecek yeni bir alem gibidir. Hele ki, epey zamandır kendi kaderine bırakılmış, çeşit çeşit otlarla ve bitkilerle dolu avluyu keşfettiğinde onun için yeni bir yaşam başlar. Önce gizliden gizliye, sonra rahibe her şeyi anlatarak orayı ekip biçmeye, küçük bir cennete çevirmeye devam eder. Fakat işler elbette bu kadarla kalmaz. Kış gelir, rahipler bir bir üşütmeye, hastalanmaya başlar. İşte o vakit, Ancilla yetişir imdatlarına, fakat korkularından rahip üstlenir 'şifacılık'

Ancilla ve Şifalı Bitkiler, tek başına bir kız çocuğunun gücünü gösteren, alçak gönüllülük vurgusu yapan, aynı zamanda yardımseverliği öğütleyen bir roman.

rolünü. Bir bir iyileştirir manastırdakileri.

O günlerde, özellikle şişmanları vuran bir salgın baş gösterir. Şişmanlık o zamanlarda bir zenginlik göstergesidir; fazlaca yemek yiyebilmek demektir, ihtiyacı olandan da fazla. Rahipler yakalanmaz bu hastalığa, çünkü onlar ihtiyacı kadarını yiyip fazlasını paylaşmayı tercih ederler. Nitekim zayıflarla çocukları da es geçer hastalık. Sonra talih nihayet tersine dönmüşçesine, hastalık şehrin en şişmanı ve zengini olan, -anneanne Brunilda'yı da hapse atan- valiyi vurur. Bunu duyunca rahip, Ancilla ile konuşur, bize kötülük etmiş olsalar da insanları iyiliğimizle terbiye edebileceğimizi, bunun en güzel ve doğru yol olduğunu anlatır. Ancilla, 'içtenlikle' olmasa da aklıyla onun için gerekli ilacı hazırlayacağını söyler.

Vali iyileşir ama kötülük bu ya, çocuğun bu ilacı gerçekten hazırlayan kişi olduğunu test etmek ister. Üstelik anneannesiyle birlikte…

Sonunda bütün güzel masallar gibi mutlulukla, erdemle, ahlakın ve iyiliğin kazanmasıyla biter hikâyemiz. Bu son noktada, giriş bölümündeki ilk cümleler yeniden düşer aklımıza: *"Ancilla, 'hizmetçi' anlamına gelen Latince bir sözcüktür. Bir zamanlar çocuklara çoğunlukla alçakgönüllü isimler konulurdu. Giuglia, Veronica, Alice gibi üzerinize birer bayram elbisesi gibi giydiğiniz, kulağa daha hoş gelen, daha güzel isimler de vardı tabii. Oysa başkalarının hizmetinde olmak, onlara yardım etmek, tıpkı bu öykünün anlattığı gibi, güzel bir şeydir."*

Ancilla ve Şifalı Bitkiler, tek başına bir kız çocuğunun gücünü gösteren, alçak gönüllülük vurgusu yapan, aynı zamanda yardımseverliği öğütleyen bir roman. Can Çocuk Yayınları'ndan.

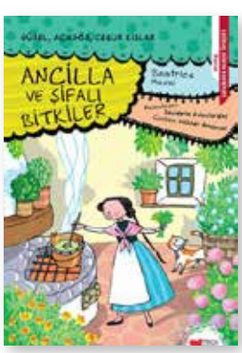

Ancilla ve Şifalı Bitkiler / Beatrice Masini / Resimleyen: Desideria Guicciardini / Çeviren: Nükhet Amanoel / Can Çocuk Yayınları / Roman / 72 Sayfa.

KİTABIN YOLCULUĞU

Ezgi Berk'in yazdığı, **Zülal Öztürk**'ün resimlediği ***Kitabın Yolculuğu***, küçük bir kızın dünyanın öbür ucundan satın aldığı kitabın ona ulaşma yolculuğunu anlatıyor.

Kitaplar bir dünyadır, hangi coğrafyada, hangi ülkede okunurlarsa okunsunlar yeni bir hayat vadederler okuyana. Peki ya onların dünyası, onların okura kavuşma yolculuğu? Ezgi Berk, kitabında tam da böyle bir hikâye anlatıyor.

Tomris ismindeki küçük kız her ay annesiyle bir kitap satın almaktadır. Kitap seçme zamanı geldiğinde bir kitapçıya gitmek yerine odasındaki büyük dünya haritasının önüne geçip, gözlerini kapayıp, parmağıyla rastgele bir yer belirler Tomris. Sonra internete girip o ülkedeki kitaplar arasından en çok sevdiğini seçip sipariş ederler. Bu kez Tomris'in küçücük parmağı Arjantin'i gösterir. Demem o ki, kitabın yolculuğu epey uzun olacaktır.

Kitap paketlenip bir gemiye konur, İtalya'da küçük bir unutulma macerasından son anda kurtularak yola devam eder. Gemide çıkan bir yangın da atlatılacak, sonunda Tür-

Kitabın Yolculuğu, kitapların evrenselliğine vurgu yapan ve kitap sevgisini aşılayan bir kitap. Kitabın hikâyesinin yanı sıra Zülal Öztürk'ün çarpıcı renkleri bir arada kullandığı resimleri de çok ilgi çekici.

kiye'ye varabilecektir. Fakat sonra da kargolar karışmasın mı? Bu arada küçük kızın gözü yolda, her gün kitabına kavuşmayı beklemektedir. Kitap da öyle… Sonunda bir gün kargocu belirir. Böylece kitap için de nasıl birinin onu beklediği, nerede kalacağı, neler göreceği soruları yanıtlanmış olur.

Kitabın Yolculuğu, kitapların evrenselliğine vurgu yapan ve kitap sevgisini aşılayan bir kitap. Kitabın hikâyesinin yanı sıra Zülal Öztürk'ün çarpıcı renkleri bir arada kullandığı resimleri de çok ilgi çekici. Örneğin küçük Tomris'in turkuaz renkteki saçları, 'masal' duygusunu güçlendiriyor bence. Dahası bu resimlerden bazıları uzun yıllar çocukların aklında kalacak nitelikte özenle çalışılmış. *Kitabın Yolculuğu* Yapı Kredi Yayınları'ndan.

Kitabın Yolculuğu / Ezgi Berk / Resimleyen: Zülal Öztürk / Öykü / YKY / 36 Sayfa.

İŞTE MUHTEŞEM ALFRED!

Christine Roussey'in yazıp resimlediği ***Canım Köpeğim***, kusur zannettiklerimizin bizi biz yapan özellikler olduğunu anlatan, gerek resimlemeleri gerekse hikâyesiyle çok sevimli ve muzip bir kitap.

*"Bizi bu kadar güzel yapan b*ütün o küçük kusurlarımız için…" diye başlıyor *Canım Köpeğim*. Daha bu ithaftan, çok özel bir hikâyeyle karşı karşıya olduğumuzu hissediyoruz. Ardından sevimli mi sevimli bir oğlan çocuğuyla biraz zıpır görünen köpeği Alfred çıkıyor karşımıza. Çocuk, Alfred'in, kardeşinin kaybolan süngerden timsahını bulmak, bir sineği son anda boğulmaktan kurtarmak, ağaçların adını bilmek, hava durumunu önceden tahmin etmek ve ne zaman ağlasa, üzülse yanında olmak, onu neşelendirmek gibi süper özellikleri olduğundan bahsediyor.

Fakat sonra Alfred'in kötü bir özelliğine geliyor sıra: Alfred çok kötü kokuyor! Hem de fena halde, her koşulda, her yerde, her ne yaparsa yapsın çok kötü kokuyor. Üstelik yakında 'Nivyork'a taşınacaklar ve uzun bir

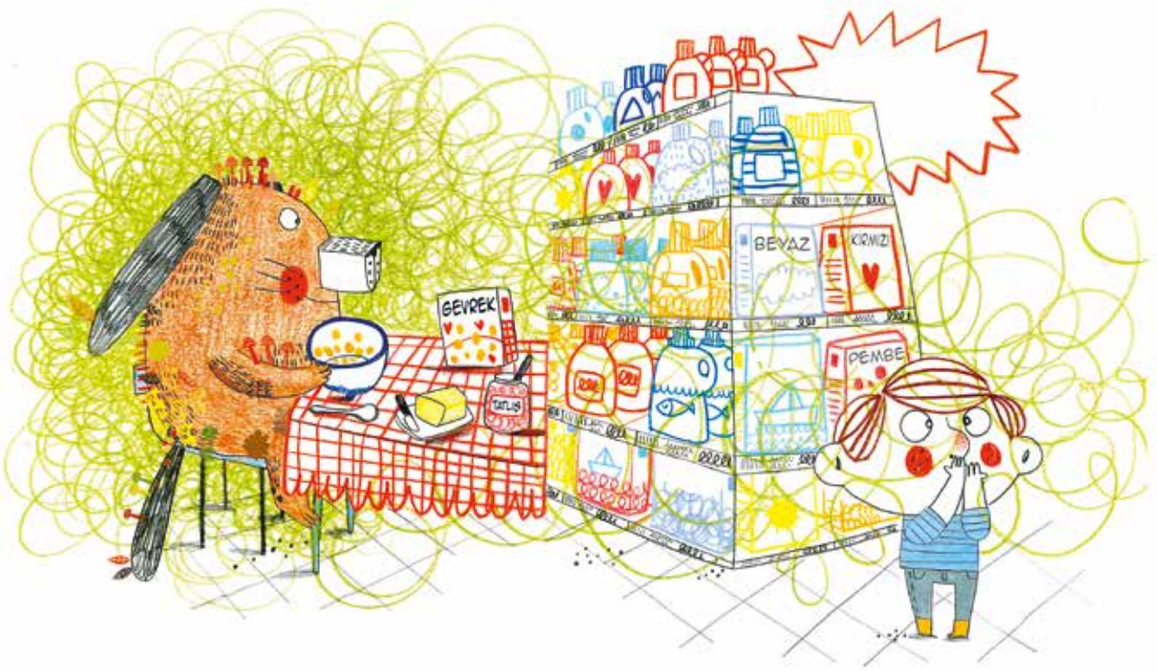

Canım Köpeğim, hayvan sevgisi ve dostluk üzerine, çocuklara 'kusur' sandıkları şeylere farklı bakmayı anlatan, sımsıcak, komik, eğlenceli bir hikâye. Resimlemeler de kitabın ruhuna öyle uymuş ki hem naif hem de muzipler.

uçak yolculuğu onları bekliyor. Sonunda Alfred'i bir dizi yıkama, durulama parfümleme işleminden geçirip 'güzel kokmasını' sağlıyor çocuk. Fakat her şey birdenbire çok 'sıkıcı' bir hal alıyor. Çünkü Alfred bahçeye çıkarken ayaklarına botlarını geçirip üzerine yağmurluğunu giyip yeniden kirlenmemek ve nitekim kokmamak için 'kendini hayattan sakınmaya' başlıyor. Yani artık o eski Alfred değil, hatta bir 'kibarcık' olmuş. Bu durumun ona verdiği hüzünle eski köpeğini geri isteyen çocuk, Alfred'i aldığı gibi, üstüne bir şey giymesine de fırsat vermeden dışarı çıkarıyor. Birlikte çamurda yuvarlanıp, ormanda gezinip atıştırmalıklarını yiyor, tıpkı eskisi gibi bütün o eğlenceli şeyleri yapıyorlar. Sonuçta Alfred yeniden 'leş gibi' kokuyor ama 'onu o yapan' özelliklerden değil mi bu?

Canım Köpeğim, hayvan sevgisi ve dostluk üzerine, çocuklara 'kusur' sandıkları şeylere farklı bakmayı anlatan, sımsıcak, komik, eğlenceli bir hikâye. Resimlemeler de kitabın ruhuna öyle uymuş ki hem naif hem de muzipler. Büyülü Fener Yayınları'ndan.

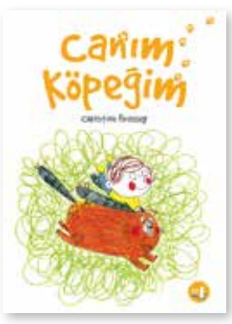

Canım Köpeğim / Christine Roussey / Çeviren: Esra Kökkılıç / Öykü / Büyülü Fener Yayınları / 32 Sayfa.

ERGENLİĞE GİRİŞ

Karen Gravelle imzalı ***Regl Kitabı. Genç Kızların Büyüme Rehberi,*** ergenlik sürecinde sorularla dolu zihinlere verdiği cevaplarla iyi gelecek, yol gösterici olacak bir kılavuz niteliğinde. Martı Yayınları'ndan.

Genç Kızların Büyüme Rehberi alt başlığıyla yayımlanan *Regl Kitabı*, cinsellik eğitmeni Rayka Kumru'nun önsözü ve tavsiyeleriyle güncellenerek yeniden yayımlandı. Karen Gravelle'in yazdığı kitap Debbie Palen'in illüstrasyonlarıyla, daha güçlü bir anlatıma kavuşmuş.

Çocukların en sıkkın, içine kapanık, hatta kaygılı olduğu, sorunlarını paylaşmaktan çekinebileceği, kimi zaman yanlış yönlendirilebileceği ergenlik dönemine ilişkin hemen hemen tüm durumları doğru ve güvenilir bilgilerle cevaplıyor *Regl Kitabı*. Vücudumdaki değişimleri ilk fark ettiğimde, 'keşke bunu hiç yaşamasaydım' diye düşündüğümü, hatta kız olduğum için üzüldüğümü hatırlıyorum da… Bu değişimleri tüm 'normallikleri ve doğallıkları' içinde, yazarın dediği gibi büyümenin 'keyfini çıkararak' yaşamak aklıma dahi gelmezdi. Sanırım bugün artık çoktan kadın olmuş pek çok kişi de aynı şeyle-

Çocukların en sıkkın, içine kapanık, hatta kaygılı olduğu, sorunlarını paylaşmaktan çekinebileceği, kimi zaman yanlış yönlendirilebileceği ergenlik dönemine ilişkin hemen hemen tüm durumları doğru ve güvenilir bilgilerle cevaplıyor *Regl Kitabı.*

ri hissetmiştir. Bu anlamda kitap, önemli ve yararlı bir çalışma.

İlk bölüm olan "Ergenlik Değişiklikleri: Görebildiklerin"de göğüslerin belirginleşmesi, sutyen seçimi ve aşamaları, yüzün sivilcelenmesi, tüylenmeler, sebepleri, bunlarla nasıl başa çıkılacağı tavsiyelerle anlatılıyor.

İkinci bölüm "Ergenlik Değişiklikleri: Göremediklerin"de yumurtalıklar, yumurta kanalları, rahim, serviks ve vajina özellikleriyle ve şekilleriyle tanıtılıyor.

Üçüncü bölüm "Regl Olmak"ta bunun neden ve nasıl olduğu, ilk reglin ne zaman gerçekleşeceği, nasıl takvim tutulacağı, ne kadar süreceği, nasıl bir his olduğu ve sinyalleri açıklanıyor.

Dördüncü bölüm, "Ne Kullanmalı"da regl süresince kullanılabilecekler, yine tavsiyelerle tanıtılıyor. Sonraki bölümlerse vücutta meydana gelen değişikliklerin psikolojiye etkisine dair ve yine bunlarla başa çıkmak adına ipuçları içeriyor.

"Bu Normal Mi?" başlığı altındaysa hemen hemen her genç kızın aklına düşen kaygılar ve sorular silsilesi var. Hepsi de bu özel dönemde, vücutta meydana gelen değişikliklerle ilgili. Öte yandan 'çağımızın takıntıları' fazla şişman ya da zayıf olmak, bulimiya, anoreksi, 'mükemmel kiloda olmak' hakkında da hem açıklayıcı hem de destekleyici bilgiler var. Değişen arkadaşlıklar ve romantik hislere dair de...

Regl Kitabı, tüm genç kızlar ve genç kız adayları için mükemmel bir rehber… Martı Yayınları'ndan.

Regl Kitabı. Genç Kızların Büyüme Rehberi / Karen Gravelle / Resimleyen: Debbie Palen / Çeviren: Özlem Özarpacı / Gençlik-Sağlık / Martı Yayınları /144 Sayfa.

KEPLER62 – BEŞİNCİ KİTAP: VİRÜS

Timo Parvela, Bjørn Sortland
Çeviren: Ebru Tüzel
Resimleyen: Pasi Pitkänen
Roman
196 Sayfa

Keşif ekibi Kepler62'ye tamamen yerleşmiştir. Ari, kardeşi Joni'yle vakit geçirir, gözü hep onun üzerindedir. Marie ise tek başına araştırma turlarına çıkar. Çalı ahalisinin başına gelen korkunç olaydan sonra, hiçbiri kime güveneceğinden emin değildir. Peki ya Olivia'nın sakladıkları? Olivia'nın çocuklar arasında yayılan yeni virüsten hiç korkmamasının sebebi nedir? Bunların yanı sıra, gezegendeki ani mevsim değişikliği şaşkınlık yaratır, buna rağmen Marie, modülde diğerlerinin yanında kalmamakta kararlıdır.

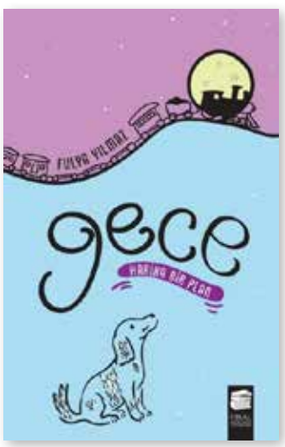

GECE-HARİKA BİR PLAN

Fulya Yılmaz
Final Kültür Sanat Yayınları
Öykü
160 Sayfa

Gece, henüz bir yavruyken ayrı kaldığı ailesini bulmak için nefes kesen bir maceraya atılıyor bu kez. Trenlerle yolculuk yapıyor, yeni arkadaşlıklar kuruyor, bilinmeyen tehlikelerle karşı karşıya kalıyor. Serinin ikinci kitabı *Gece - Harika Bir Plan*; aile sevgisinin, dostluğun, zorlukları birlikte aşmanın sürprizlerle dolu öyküsü.

BİR ŞEFTALİ BİN ŞEFTALİ

Samed Behrengi
Fark Çocuk
Öykü
56 Sayfa

Kuraklık ve fakirlik içerisinde olan köyün hemen yanında büyükçe bir bağ vardı. Bu bağ gayet sulaktı ve içerisi meyve ağaçlarıyla dolu olan bir bağdı. O kadar büyük ve ağaçlıktı ki hatta dürbünle bir ucundan diğer ucuna bakılsa sonu görülemeyecek kadardı. Bu kurak ve çorak köyün ağası birkaç yıl önce tarlaları köylülere bölüp satmış, sulak ve ağaçlık olan bağı kendisine ayırmıştı. Ancak köylülerin tarlaları hem düz değil hem de ağaçsızdı. Üstüne üstlük tarlalarda su da bulunmuyordu. Vadinin ortasında ise bir düzlük bulunuyordu…

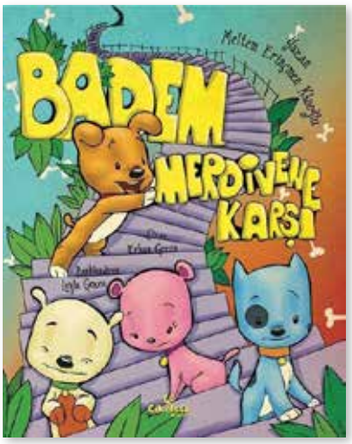

BADEM MERDİVENE KARŞI

Meltem Erinçmen Kanoğlu
Çizen: Erhan Gezen
Renklendiren: Leyla Gezen
Çikolata Yayınevi
Öykü
44 Sayfa

"Şu işe bakın! Badem ve kardeşleri artık odalarından çıkacak kadar büyüdüler! Yaşasıın! Evi keşfetme zamanı geldi demek! Aaaa, o da ne öyle?! Taaaaa aşağıya kadar uzanan şu şey… Kocaman bir şey! A-ha! O şey bir merdiven… Peki, dört kardeş bu upuuuzzuuun merdivenden inebilecekler mi?" Çözüme değil de soruna odaklanırsak, aklımızdaki sorun olduğundan daha büyük görünebilir.

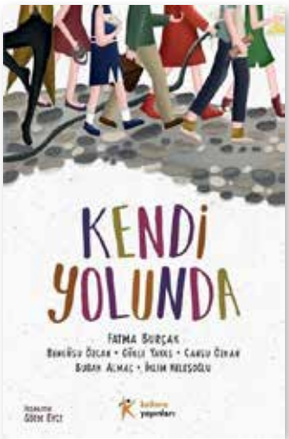

KENDİ YOLUNDA

Fatma Burçak
Resimleyen: Gözde Eyce
Kelime Yayınları
Öykü
104 Sayfa

Meslek seçimlerindeki kalıplaşmış düşüncelere, önyargılara, cinsiyet ayrımlarına, herkese inat; hayallerini pusulası belleyip "kendi yolunda" doludizgin giden yedi farklı çocuk ve her birinin hikâyesi... Bu kitaptaki tüm hikâyeler; "Büyüyünce ne olacaksın?" sorusuna, içinizden ne geliyorsa söyleme ve gerçekleştirme cesaretini gösterin diye yazılmış.

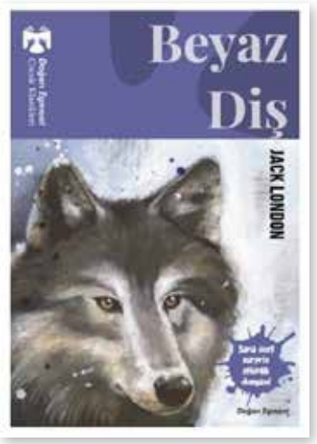

BEYAZ DİŞ-ÇOCUK KLASİKLERİ

Jack London
Doğan ve Egmont Yayıncılık
Öykü
64 Sayfa

Vahşi doğanın hüküm sürdüğü topraklarda dünyaya gelen Beyaz Diş, yarı köpek bir anne ile kurt bir babanın kurt yavrusu. Güçlü, meraklı, akıllı yapısıyla hayatta kalmayı çabucak öğrenecek fakat insanlarla tanışır tanışmaz hayatı değişecek. Beyaz Diş insanlarla nasıl bir hayat yaşayacak? Doğadaki yaşam ile şehirdeki yaşam arasındaki fark ona neler öğretecek? Beyaz Diş'nin maceralarını merakla okuyacak, merhamet, güven ve dostluğun önemini kavrayacaksınız.

MAVİ VE ÇAMUR

Ayşe Bakıcı Yücer
Resimleyen: Elif Demir
Sıfırdan Yayınları
Öykü
32 Sayfa

Mavi, bir oda dolusu oyuncağı, eşyası olmasına rağmen canı çok sıkılan ve başkalarının oyuncaklarını, başkalarının giysilerini hayal eden bir çocuktur. Bu durumu fark eden annesi Mavi'ye yepyeni bir oyun dünyasının kapısını aralar. Yağmurlu bir tatil gününde onu parka götürür ve çamur ile tanıştırır. Kendi çocukluğunda, yağmur altında oynadığı oyunları Mavi ile birlikte oynar. Oyuncaksız, eşyasız da eğlenebileceğini fark eden Mavi, çağımızın çocuk hastalığı olan "can sıkıntısı"ndan kurtulmanın bir yolunu bulmuştur artık.

TARİHE DAMGA VURAN BİLİM İNSANLARI

İrfan Gürkan Çelebi
Mavi Kirpi
Eğitim Etkinlik
224 Sayfa

Bilimle pek aranız yok mu? Şimdiye kadar böyle düşünmüş olabilirsiniz. Ama bu kitapla hem bilime hem de bilim insanlarına çok farklı bir gözle bakacaksınız. Onların çalışma disiplinleri, yetenekleri ve dünyaya bakış açıları sizi çok şaşırtacak. *Tarihe Damga Vuran Bilim İnsanları*'nda karşınıza çıkan bilim insanları, belki de öğrenim hayatınızda size gerekli olan motivasyonu sunacak ve hedeflerinizi daha ileri taşımanızı sağlayacak.

SANDIKLI ŞEHİR VE GÖLGELER KRALLIĞI

Pınar Doludeniz
Kerasus
Roman
168 Sayfa

Bundan binlerce yıl önce; bencil, kötü kalpli, zalim mi zalim bir Gölgeler Kralı yaşarmış. Mutlu insanların gölgeleriyle yaşar, gücüne güç katarmış. Bunun için insanların gölgelerini çalıyor, bilinç ve hafızalarını yok ediyormuş. Bir gün insanlar, kendilerini Gölgeler Kralı'ndan kurtaracak gönüllü, babayiğit savaşçılar seçmek için bir yarışma düzenlemişler. Yarışmayı kazanan Koca Yiğit olmuş. Yarışmada iyi derece yapanları da Koca Yiğit'in yanına yardımcı olarak vermişler. Peki, bu kötü kalpliler ile iyi kalplilerin savaşını kim kazanmış?

ÇEVRE VE BESLENME-GEZEGENİMİ SEVİYORUM

Nadia Benlakhel
Caretta Çocuk
Bilim
32 Sayfa

Omega 3, GDO, sülfür dioksit! Ne yediğimizi gerçekten biliyor muyuz? Bu kitap, besinlerin yolculuğunu, tabağımızdaki mini laboratuvarı, ambalaj etiketlerinin şifrelerini keşfetme; doğal renklendiriciler yaratma, ekolojik oyunlar oynama ve anketler yapma fırsatı sunuyor! Ayrıca içinde iyi ve çevreye saygılı bir tüketici olmamız ve her zaman iyi besinler yememiz için pek çok ipucu da var.

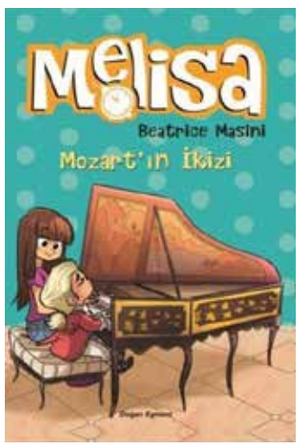

MELİSA-MOZART'IN İKİZİ

Beatrice Masini
Doğan ve Egmont Yayıncılık
Eğitim Etkinlik
128 Sayfa

Melisa meraklı bir küçük kız. Tuhaflıkları seven ninesi bir gün ona bir kol saati armağan ediyor. Akrep ve yelkovanın geriye doğru hareket ettiği özel bir saat bu! Melisa onunla zamanda yolculuklara çıkıyor. Bu yolculuklar sayesinde tarihin ünlü kişilerini yaşadıkları dönem ve koşullar içinde tanıyıp onlarla arkadaş oluyor. Melisa'ya eşlik etmeye ne dersiniz?

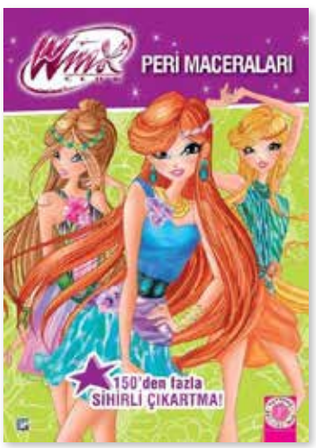

WINX CLUB-PERİ BACALARI

Kolektif
Artemis Çocuk
Eğitim Etkinlik
48 Sayfa

Winx Perileri çocuklara bolca eğlence vadediyor. Kitapta 150'den fazla çıkartma ve boyama sayfaları bulunuyor.

Gizem Ceren Piri Onsekiz

Bu sayfalar tüm kitap kulüplerine açık... Bize yazın ve kulübünüzün hikâyesini anlatın. Hep birlikte büyük bir kitap kulübü olalım...

info.kitapseverdergi@gmail.com

‘TEKÂMÜL’ GRUBU

Hayattaki amaçları öncelikle ‘kendilerini bulmak’ olan, Kayserili **‘Tekâmül’ Grubu**’nun hikâyesini, kurucu moderatör Duygu Durmuş’tan dinledik.

Kulübünüzün kuruluş öyküsü nedir?

Kendimize ‘kulüp’ demekten ziyade ‘oluşum- topluluk’ demeyi daha uygun buluyoruz. Topluluğumuz, 21 Şubat 2019 tarihinde ‘Tekâmül’ ismiyle üç yol arkadaşı tarafından kuruldu. Hayattaki amacımız öncelikle ‘kendimizi bulmak’, sonrasında da buna uygun yaşamak oldu. Yöntem olarak ise hep ‘okuma’yı seçtik… Yıllardır ne zaman bir araya gelsek okuduklarımızı konuşur, çoğu kitabı da zaten birlikte okur, istişare yapardık. Dönüp dolaşıp ‘düş’lerimize bağlardık her cümleyi. Lütfen dikkat! ‘Hayal’ demiyoruz; ‘düş’ diyoruz. İşte, düşlerimize ulaşmak için adımlar atmaya karar verdik ve ilk adımımız bu oluşumu hayata geçirmek oldu. Çünkü dünyaya geliş amacımızın ‘insanlara

dokunmak' olduğundan emindik ve hazır olan herkese dokunmalıydık.

Okuduğumuz ilk kitap, biz kurucuların başucu kitabı olan Stefano D'Anna / *Tanrılar Okulu* oldu. İlk toplantımızı da bu eserin yayınevi sahibini ağırlayarak gerçekleştirmek istedik zaten. Söyleşi havasında geçen bu toplantı, herkesin hayatında eminiz ki silinmeyen izler bıraktı. Sevgili Nehir Ötgür, bizlerin aracılığıyla oradakilerin hayatına dokundu. Yani aslında ilk toplantıda düşümüzü gerçekleştirmiştik bile.

Şu anda kaç tane üyeniz var? Üye başvurusu/ alımı nasıl gerçekleşiyor?

Topluluğumuzda ilk olarak 17 kişi vardı. Üyelerimizi seçerken onlardan, biz üç moderatörün birlikte hazırlamış olduğu bir formu doldurmalarını rica ediyoruz. Aldığımız cevaplara göre de gruba dâhil ediyoruz şahısları. Elbette her toplantımızda misafirlerimiz de oluyor. Son durumda, 27 kişi olarak tatile girdik.

Şu ana kadar toplam kaç kitap ve belli başlı hangi yazarları ve kitapları okudunuz?

Şu ana kadar -yani Mart-Haziran arası- toplam sekiz eser okundu. Haziran sonunda ise yaz tatiline girmeyi tercih ettik. David Eagleman / *Incognito: Beynin Gizli Hayatı*, Lewis Carroll / *Alice Harikalar Diyarında*, J. M. Barrie / *Peter Pan*, Ergun Candan / *Ezoterizme Giriş*, Kolektif / *Göbeklitepe*, Akilah Azra Kohen / *Aeden*, Erich Fromm / *Sahip Olmak ya da Olmak*, Erich Scheurmann / *Göğü Delen Adam*.

Kitap ve yazar seçiminizi neye göre yapıyorsunuz? Varsa ilkeleriniz neler?

Kitap ve yazar seçimimiz ismimizde saklı aslında. Bizi tekâmüle erdirecek eserler tercihimizdir. Yani bizlerin oluşunu destekleyen, farkındalığımızı artırıp bilinç kazandıran, kendimizi bulduğumuz, özümüzü-tarihimizi yakalayabildiğimiz, bizleri geliştiren eserler… Romanı herkes kendisi de okuyabilir görüşündeyiz. Bizler 'düşünce' eserleri okumalıyız ki grup olarak tartışabilelim, yeni ufuklar açabilelim, yenilenip tekâmül yolunda ilerleyebilelim kanaatindeyiz.

Çalışma metodunuz nedir?

Çalışma metodumuz, her 15 günde bir toplanmak. Önceden belirlenmiş olan eseri okuyup gelen kişilerle konuşmak, tartışmak, fikirler sunmak. Toplantılarda kurucu üç kişi aynı zamanda moderatördür; yönetme amacıyla değil, akışta düzen sağlama amacıyla… Konuşmak isteyen herkes konuşur, yapılan araştırmalar, alınan notlar aktarılır, dilek ve temennilerden sonra toplantı sona erer.

Nasıl bir periyotta, nerede toplanıyorsunuz?

Yukarıda da belirttiğim gibi 15 günde bir toplanıyoruz. Yer olarak kafe tercih ediyoruz ancak kriterimiz; mekânın sessiz, sakin, müziksiz ve doğayla iç içe olması.

Diğer kulüplere önerileriniz var mı?

Diğer kulüp- topluluk vs. herkese diyebileceğimiz çok şey var tabii ki. Az ve öz olarak, 'gerçek okur' olmalarını ve bu uğurda okumalarını tavsiye ederiz. 'Gerçeklik'ten kastımız ise, okuduğunu yaşayabilmektir. Bizim 'pembe kitap' olarak nitelendirdiğimiz eserlerden uzak durmaları ise bir diğer önerimizdir. 'Pembe'den kastımızı herkesin anlamış olduğu fikrindeyiz. Herkesin 'yazar', her kitabın da 'şaheser' olduğu bir zamandayız. Aman bunlara dikkat, diyoruz.

KİTAP MABEDİ

Bize gittiğiniz kütüphanelerden ya da kitap evlerinden fotoğraf çekip gönderin.
Kitapsever'lerle paylaşalım...

info.kitapseverdergi@gmail.com

Fotoğraf: Nazlı Berivan Ak
Kitabevi: Kitapkurdu Kitabevi
Yer: Antalya